

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavi:	v upravnih prejemih:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaševa ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan središnji izdajski in glasbeni.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6:50	četrt leta 7:50
na mesec 2:30	na mesec 2:50

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knaševa ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Važen socialno - političen zakon.

Dumaj, 16. marca.

V jutrišnji seji poslanske zbornice podal posl. dr. Rybář iniciativni predlog, ki se dotika velevažnega socialno-političnega vprašanja.

Ob priliki državnoborskih razprav o draginji so nagromadili posamezni govorniki naravnost neverjetno gradivo o stanovanjski bedi, ki tlači danes ne le najnižje sloje, temveč ogroža tudi eksistenco srednjih stanov, ter jih sili znižati izdatke za živila, obleke, za razne duševne užitke pod dosedanjim minimum, ker jim odvzame neprimerno velik del dohodkov za vedno višje stopajoče stanovanjske cene.

V draginjskem odseku se je tedaj poročil zakon, ki pomenja v našem zakonodajstvu prvi korak v boju proti stanovanjski mizeriji. Zakon o preskrbljevanju cenih stanovanj ustanavlja posebni fond, kateri bo podpiral gradnjo malih, cenih hišic ter brezdomno mnogo koristil zlasti delavstvu in onim slojem, ki niso navezani izbirati svojega stanovanja v gotovih krajih in ulicah.

Zlasti naša velika mesta pa imajo celo vrsto prebivalcev, ki glede izbire stanovanj niso popolnoma svobodni. Obrtnik, trgovec, ki si je izbral svoj lokal v ulici ter si pridobil tam svoj ugled in zvesto število odjemalcev, ima prepogostokrat naravnost življenjski interes, da ostane na svojem mestu. Uradnik, ki se ne more preveč oddaljiti od svojega urada, mora ostati v mestu, dostikrat prav v bližini svoje pisarne.

Ta življenjski »mora« pa le premmogokrat izrabljajo lastniki hiš v svojo korist. Ne da bi se stopnjevali njih vzdrževalni stroški, ne da bi postajala njih druga bremena večja zvišujejo sistematično cene stanovanj in trgovskih ter obrtnih lokalov. Uradnik, ki je plačal pred leti n. pr. 400 K, plačuje za isto stanovanje 600 K, med tem se njegova plačila morda ni zvišala, pač pa je med tem še narasla njegova rodbina. Obrtnik, ki je še nedavno v svojem lokalni pridnostjo in solidnostjo zaslužil za sebe in svoje, je danes v največjih stiskah. Njegova obrt, trgovina se mu »ne izplača« — ker mora oddajati hišnemu gospodarju ogromni del svojih prejemkov kot najemnino za

lokal, ki se mu je v par letih podvojila in potrojila, ne da bi se bila njegova obrt istočasno razširila. Narobe, konkurenca je postala še večja in hujša.

Naravnega stopnjevanja stanovanjskih cen, ki je povzročeno po faktorjih, kateri uplivajo na življenjske razmere sploh, seveda nihče ne more preprečiti. Toda v prepogostih slučajih je edini vzrok podražanja stanarin spretni račun hišnega gospodarja, ki vračunava kot multiplikator navezanost najemnika na njegovo hišo in potrebo najemnika. Slučaji takega gola oduševstva se v zadnjem času množijo v naravnost strahoviti meri in splošno se čuti potreba, da nastopi država kot varuhinja upravičenih interesov najširših slojev proti takemu izkoriščanju.

Je zasluga poslanca dr. Rybářa, da pride to velevažno socialno-politično vprašanje končno tudi v našem zakonodajnem zboru v pretes. Njegov iniciativni zakonski predlog, ki se obrača proti izkoriščanju najemnikov, pomenja važno dopolnilo k zakonu o stanovanjski oskrbi.

Dr. Rybářev predlog temelji na principu, da je v zadevah tako splošnega narodno-gospodarskega pomena potreba, da poseže država nadzorovalno in represivno vmes ter zakonito razveljavi najemniške pogodbe, ki nosijo očividne znake oduševstva, ozir. kaznuje onega, ki je izrabil obstoječo stanovanjsko bedo v svoj egoistični interes.

Z zanimanjem treba je pričakovati obširne debate, ki se bo o tem predlogu gotovo razvila.

Situacija.

Dumaj, 16. marca.

Slabo vreme. Vlado in večino težijo skrb, ki postajajo od dne do dne bolj moreče. Tudi današnji dan je bil poln neuspehov, drugo parlamentarnokolo zadruhim se ustavlja, celem koleksu hrešči in škripa. Kakor neokoren, težko obložen voz se pomika politična prtljaga po parlamentarni cesti — toda »opešala je živinca«. Vsak dan kaže znova, da je opozicija pridobila napram večini že ravnotežje, gre vedno le za posamezne glasove, ki odločajo o usodi glasanja in odsekov.

Vladne stranke same so popolnoma apatične; telegrafično morajo

pozivati svoje člane k sejam odsekov; poslanci sicer pridejo k seji, toda kmalu se pokaže, da ima zopet opozicija večino. Stranke večine nimajo nikake discipline, opozicija jo precej dobro vzdržuje.

Tudi danes se je cela vrsta odsekov ponesrečila. **Brambni odsek** se je sicer zopet sestel, toda razpravljati ni dolgo. Kakor hitro so opozicijski poslanci spoznali, da so se člani večine deloma oddaljili, je predlagal posl. Schummeier konec seje in poimensko glasovanje. Seveda se je pokazalo, da ni dovolj poslancev navzočih — in načelnik posl. Pogačnik je moral napovedati konec.

Davčni odsek se sploh ni mogel sestati, ker že od začetka ni bilo potrebno število poslancev zbranih. V bančnem odseku se je sicer mirno končala specialna debata o § 1, toda ko je načelnik Wittek pred glasovanjem prešel glave svojih ljubih, je moral s strahom spoznati, da ima opozicija večino. Seja je bila prerušena. Glasovalo se bo v sredo.

V budgetnem odseku je bilo danes razpoloženo posebno razburljivo. Na Češkem se v dveh okrajih, ki so bili dosedaj domena nemških nacionalcev, vršijo danes ožje volitve med nemškimi nacionalci in soc. demokrati. Nemški nacionalci so morali ponizno poprositi krščanske socialce za podporo, s kolosalnimi sredstvi vzdržujejo volilno agitacijo, zlorablja denar, gospodarsko silo, narodno moč, in poklicali so si celo burše iz Prage kot agitatorje. Neprenehoma prihajajo v parlament pritožbe o nasilnostih nemških agitatorjev in tako je razburjenje med soc. demokrati in Nemci pripelo do onega burnega prizora, o katerem smo že včeraj popoldne poročali.

Jutri je pričakovati v plenarni seji novih snopadov.

Kako dolgo se bodo vlekle te težave in kdaj pade odločitev, se ne more reči. Položaj je vsekakor mučen in naravnost neznošen.

V naslednjem podajamo kratko poročilo o sejah posameznih odsekov:

Proračunski odsek.

Proračunski odsek je včeraj absolvirat etat notranjega ministrstva ter začel razpravo o etatu domobranskega ministrstva.

V dopoldanski seji je prišlo do burnih prizorov. Govorila sta najprej poslanca Lewicki in Maštalka, na kar je govoril posl. Modrček o znani naredbi o bojkotu. Pri tem je napravil posl. Malik med-

klie: »Sociji so najhujši teroristi. — »Arbeiterwille« v Gradcu pridiga za celo Stajersko bojkot.«

Spopadli so se posl. Seliger na eni strani in poslanci pl. Stransky, Wolf, Pacher in Malik na drugi strani. — Posl. Seliger je namreč zaklical, da so praški dijak, ki so šli agitirati v Warnsdorf, ušivci. — Posl. pl. Stransky, ki ni član odseka in je le poslušal, je vzdignil stol ter začel z njim mahati. Drugi poslanci so začeli posredovati in preprečili pretep. Nemškoroški posl. dr. Kramář je v svojo vlogo nemško-kulturnimi psovkami obsipal poslanca Seligerja.

Predsednik baron Chiari je nato poklical poslanca Seligerja k redu, na kar je nastal mir.

Posl. baron Rolsberg je zahteval ustanovitev glavarstva v Poljski Ostravi.

Posl. dr. Adler je toplo pozdravil izvajanja notranjega ministra o vprašanju organizacije bolnic.

Posl. Marekhl je vrtil svojo navadno lajno. Govoril je o ljudskem štetju ter hotel dokazati, da so Nemci popolnoma pravilno postopali. Cutil je tudi potrebo, zaleteti se v »Mestno hranilnico ljubljanske«.

Posl. Kramář je polemiziral z izvajanjem posl. Pacherja, ki je trdil, da bi se z razdelitvijo referatov pri namestništvu uprava izboljšala.

Posl. dr. Sylvester ni zadovoljen s tem, kar je povedal grof Wickenburg glede reforme uprave. Zahteval je, naj se mladi politični uradniki ravnotako, kakor sodni uradniki kot praktikanti izučijo v vseh panogah svojega bodočega delovanja.

Nato je bila seja do treh prekinjena.

V popoldanski seji je podal najprej posl. Seliger izjavo, da njegov medklie ni veljal praškim dijakom, temveč le onim ljudem, ki so prišli iz Prage v Warnsdorf.

Posl. Kuranda je predlagal resolucijo, v kateri se pozivlje vlada, naj stopi v sporazum z drugimi merodajnimi krogi z verno vlado v dogovor glede generalne rešitve svobodne selitve avstrijskih državljanov v Prusijo.

Posl. Choc je zahteval zakonito ureditev kartelov in je omenjal neko diferenco med enim delom nemške nacionalne zveze in ministrskim predsednikom. Čehi bi ne imeli

nič zoper to, če bi se našla kaka nemška stranka, ki bi dala ministrskemu predsedniku, katerega hočejo Slovani vreči, zadnji udarec. Sicer se bodo pa Nemci že pobotali z ministrskim predsednikom.

Ko je še govoril poročevalec baron Morsey, so proračun notranjega ministrstva neizpremenjeno sprejeli.

Odklonili so predlog posl. Beeera, naj se črta postavka za draždanško razstavo, ravnotako tudi predlog posl. Korošca, naj se črta postavka za ljudsko štetje. Sprejeta je pa bila resolucija posl. dr. Kramářa, v kateri se vlada pozivlje, naj stopi v dogovor z ogrsko vlado, da se napravijo potrebni koraki zoper postopanje pruske vlade, ki izganja avstrijske in ogrske državljane. Sprejeta je bila tudi resolucija posl. Šilingerja, naj se pri prihodnjem ljudskem štetju vpoštevata razven občevelnega jezika tudi narodnost.

Nato so začeli razpravljati o proračunu domobranskega ministrstva.

Posl. Vuković je opozoril domobranskega ministra na neki jako resen dogodek, ki je v zadnjem času zelo razburil javno mnenje v Boki Kotski. Domobranski dopolnilni uradnik v Novem gradu ni priznal absolutom mornariške šole pravice do enoletnega prostovoljstva, dočim jim ga je do zdaj priznaval. Predlagal je tozadevno resolucijo.

Posl. Gostinčar se je pritoževal, da ob času zetje kličejo rezerve k vjam.

O istem vprašanju so govorili poslanci Kotlař, Okuniewski, Šilinger in Němec.

Govorila sta še posl. dr. Sylvester in posl. Staněk, nakar je bila seja zaključena.

Brambni odsek.

Seja je bila sklicana za popoldne, ker so ostali odseki imeli popoldne seje. Že začetkom seje se je izkazalo, da je zopet premalo članov navzočih. Četrta in štiri se je šel predsednik Pogačnik iz sejnice ter iskal po hiši posamezne člane brambnega odseka, da se udeležijo seje. Ob tej uri je bilo samo 22 poslancev v sejnici. Poljski poslanci, ki so bili pri bivšem ministru Korytovskem na kosilu, so med tem prišli k seji. Manjkalo je samo še enega, da bi bili sklepni, ker je med tem časom prišel tudi poslanec Myslivec. Posl. Fink je nato preiskal celo hišo ter nekje iztaknil posl. Kuhnha, katerega je potem privlekel v sejnico. S tem je bila

LISTEK.

Skušnjava Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

Trpljenje, katero je moral prenašati Krmežljavček, je bilo zanj toliko huje, ker se dolgo časa v nobeno krmo ni več upal. Zagroženo mu je bilo, da koj izgubi službo, če se še kdaj opije in ker je Krmežljavček vedel, da ni za nobeno delo in da bi ga Neža vrgla na cesto, se ni več upal javno popivati. To je slabo vplivalo na njegov duševni mir in na njegovo telesno stanje. Sicer se je ponoči večkrat zaprl v občinski zapor in se tam nali v vtihotapljeno pijačo, a v zvezi temu se ni mogel več popolnoma popraviti. Čim dlje časa je to trajalo, toliko bolj pesimistiško je postajalo njegovo svetovno naziranje in toliko težje je prenašal svojo zakonsko nesrečo.

Eno samo bitje je bilo v Mračnem selu, kateremu se je Krmežljavček upal potožiti svoje gorje. To je bil Luka Magarac, velikan iz Like, ki je bil po mnogoletnem potovanju

križem sveta prišel nekega dne lačen in žejen v Mračno selo. Luka Magarac je izgledal kakor drvar, a je bil frizer. Z veseljem je sprejel županovo ponudbo, ali ostane, da tržanom ne bo več treba samim strgati svoja lica. Luka Magarac se je rad vdal in je ob nedeljah bril tržane, med tednom pa norce. To je bil edini človek v Mračnem selu, kateremu se je Boltežar Krmežljavček smilil in ki mu je rad pomagal do pijače, če je imel Krmežljavček kaj drobiža.

Kadar je bil Krmežljavček pijan, takrat je tudi napram svoji ženi in vladarici časih izdal svoja čustva, sicer ne naravnost, a vsaj z različnimi namigavanji. Najraje je filozofiral o problemu, če bo pri obravnavi na sodni dan zaradi tajnih duhovskih grehov javnost izključena ali ne in znal se je bridko razjokati, če je pomislil, da še na sodni dan ne bo do bil zadoščenja za to, kar je na svetu moral molče prenašati.

V novejtni noči rojenega otroka so krstili za Tomaža. Neža Krmežljavka je izbrala to ime, ker je bil tako krščen župnika Štebalarja prednik v dušnem pastirstvu. Krmežljavček ni ugovarjal.

»Tomaž je prav lepo ime,« je dejal Krmežljavček, ko mu je žena naznanila svoj sklep. »In prav srečno je izbrano. Če bi dali otroku ime Matjev, bi ljudje še kaj govorili in bi fajmoštra po strani gledali; če bi mu

dali ime Boltežar, bi se ljudje norca delali iz mene. Tako pa ne morejo ničesar reči. Prav ničesar. Tomaž je krščansko ime.«

»Še eden apostoljev je bil Tomaž,« je menila Neža.

»Da, eden apostoljev je bil Tomaž in rajni župnik v Mračnem selu je bil tudi Tomaž. In med župnikom Tomažem in tvojo rojstno hišo, ljuba Neža, so bile vedno dobre zveze, prav prijateljske zveze. Kar je bilo otrok v vaši hiši rojenih, za vse je plačeval župnik Tomaž. Res, prav dober gospod je bil župnik Tomaž in prav lepo je, da ga imaš v tako prijaznem spominu.«

Neža je z ostrimi, vprašujočimi pogledi premotrla Krmežljavčka od nog do glave, a Boltežar je delal tako neumen obraz, da ni mogla uganiti, je li ve kaj določnega, ali samo blebeče, ne da bi kaj mislil. Krmežljavček pa je bil zadovoljen, da je vsaj po ovinkih namignil, kaj mu leži na srcu. Kakor je bil namreč prepričan, da je župnik Štebalar oče njegovega sina, tako je bil tudi prepričan, da je pokojni župnik Tomaž oče njegove žene.

Frizer Luka Magarac, ki je poznal tudi Krmežljavčkove rodbinske skrivnosti, je svojega prijatelja z umstvenimi razlogi utrjeval v označenem mnenju.

»E, brate,« je govoril Luka Ma-

garac, »znanost je že dognala, po čem je spoznat očeta in mater vsakega človeka. Da, znanost, to ti je krasna stvar. Zanj ni nobene tajnosti. Vidiš, Boltežar, če bi bil ti znanstveno izobražen, bi lahko na malem Tomažu počasi spoznal, katere njegove lastnosti so podedovane od očeta in katere od starega očeta.«

»To sem že dognal,« je samozavestno odgovoril Krmežljavček. »Od župnika Štebalarčka ima po krompirjevo oblikovani nos, od župnika Tomaža pa nšesa, ki mu stoji od glave, kakor perotnice. Jaz sem ga dobro poznal rajnega župnika Tomaža.«

Naravno je, da so bila Krmežljavčkova čustva do malega črviča Tomaža ne samo povsem neopetovska, nego časih uprav ljudožrska. Nekega večera je v pijanosti celo zaupal frizerju Magaracu:

»Če bi imel ta otrok vsaj telečjo glavo ali tri noge! Koj bi ga prodal za ljubljanski muzej, pa bi pobegnil v Ameriko.«

Tomaž pa je v zvezi Krmežljavčkovi sovražnosti rasel in se razvijal in je delal veselje svoji materi. Čim več veselja je imela z njim Neža, toliko manj ga je imel Boltežar, kajti vsak najmanjši napredek Tomažev je pomenil novo bridkost za Boltežarja.

Ko je znal Tomaž ispregovoriti »ata«, je bil Krmežljavček ravno pijan in žalosten.

»Glej, kako lepo se Tomažek razvija,« je rekla Neža, zdaj zna že »ata« klicati.«

»Kaj praviš, ali misli na-me, ali na fajmoštra?« je neprevidno vprašal Krmežljavček, ki ga imenovanje »ata« ni prav nič veselilo in je seveda v tistem trenutku obžaloval svojo prenapetost, kajti Neža mu je njegovo sumničanje takoj izdatno poplačala.

Čim se je Tomaž naučil klicati »mama, še,« so se za Krmežljavčka začeli še posebno hudi časi. Kadar je namreč Neža svojega Boltežarja strahovala, je v odmorih vedno vpraševala »ali še?« Ker je na to samo odgovorila z nadaljevanjem batin, se je Tomažek hitro naučil klicati »šee,« kajti imel je veliko veselje, kadar je Krmežljavček pred Nežo poskakoval in kadar ga je Neža s kakim primerim orodjem v rokah preganjala po sobi in kuhinji.

Pri teh prilikah je Tomaž že v rosi mladosti do dobrega spoznal teorijo metanja lonca in krožnikov, važnost trdne butice v zakonskih vzkajih in tehniko burkelj in metle, obenem si je pa nabiral tako enostranski besedni zaklad, da je bil še kos vsakemu furmanskem prepiru, ko mu je še izražanje otroških misli delalo velike težave.

(Dolje prihodnja.)

seja sklepčna in člani opozicije. Čehi in socialni demokratje, so prišli tudi k seji. Ob 3/4 se je začela seja.

Posl. Jaroš je predlagal, da sme vsaka korporacija, ki se ustanovi na podlagi tega zakona, samostojno določevati svoj poslovni in poveljni jezik.

Poslanca Švejk in Myslivec sta se pridružila temu predlogu.

Posl. Fresl je predlagal, naj se o tem prodolgo odloži. Tega pa predsednik Pogačnik ni dopustil, ker ne odgovarja določilom poslovnika.

Ko je posl. Schuhmeier predlagal konec seje, se je pri glasovanju izkazalo, da je odsek zopet nesklepčen. Seja je bila nato zaključena.

Drugi odseki.

Bančni odsek je nadaljeval specialno debato o bančni predlogi. Sprejeli so oddelek I, člen 1.

Posl. Choc je stal v prvi predlogov, naj se varujejo jezikovne pravice Slovanov pri banki.

Govoril je tudi finančni minister dr. Mayer, ki je priporočal, naj se vladna predloga neizpremenjena sprejme.

Sanitetni odsek je nadaljeval debato o zakonu o epidemijah.

Davčni in legitimacijski odsek sta bila nesklepčna.

Politična kronika.

Pri ožjih državnozborskih nadomestnih volitvah v Warnsdorfu sta zmagala nemška liberalna kandidata. Nemški liberalci so delali z največjim terorizmom. Posluževali so se vseh dopustnih in nedopustnih sredstev. Iz Prage so prišli agitatorji nemški burši, katerim je pa okrajno glavarstvo prepovedalo nositi trakove in čepice. Petnajst državnih in deželnih poslancev je vodilo agitacijo. Na več krajih je prišlo do spopadov med nemškimi liberalci in socialnimi demokrati. V Liberecu so morali poklicati vojaštvo na pomoč. Več oseb je bilo ranjenih in aretiranih. Nemška liberalna kandidata sta zmagala le z pomočjo krščanskih socialistov, ki so kakor en mož volili nemška liberalna kandidata. Nemški kandidat Paulik je dobil 4984 glasov, socialni demokrat Winter pa 4203 glasove; nemški kandidat dr. Langenhau je dobil 4737 glasov, docim jih je dobil socialni demokrat dr. Karpeles 4239.

Pri večerajšnji seji hrvaškega sabora časniki niso bili navzoči, ker konflikt med poročevalci in sabskim predsedništvom ni bil poravnal. Dopolnili zunanji listov so se izrekli za solidarnost z zastopniki zagrebških časopisov.

Ob dveh popoldne je vstal ban dr. Tomašić in izročil predsedniku kraljevo pismo z izjavo, da ta sabor ne more delovati. S tem kraljevim reskriptom se je sabor odgodil na nedoloten čas.

Predvečerajšnjim je prišel v Zagreb prejšnji ban Baron Rauch, kjer je konfiriral z vodilnimi politiki bivše unionistične nacionalne stranke in krščansko-socialne pravaške stranke. Baron Rauch je prišel v Zagreb z misijo, da pripravi teren za naslednika bana dr. Tomašića, grofa Erdődyja. Nekateri upajo, da se bo grofu Erdődyju posrečilo ublažiti politična nasprotja med posameznimi strankami. Morda se mu posreči celo skupno delovanje z koalicio.

Zveza laških trgovinskih zborov je imela večeraj sejo, kateri je predsedoval predsednik milanske trgovinske zbornice Salmoirachi. Predsednik je omenil idejo prof. dr. Kobatscha, naj se Italija in Avstro-Ogrska sporazume glede omejitve oboroževanja. Zbor je s posebnim veseljem vzel to misel na znanje. Izrekla se je tudi želja, naj odposljejo avstrijske in ogrske trgovinske zbornice oficijalne zastopnike trgovine in industrije na jubilejske slavnosti združenja Italije. Predsedniku so dali pooblastilo, naj stori v to svrhu potrebne korake.

Japonska baje mobilizira. Vsak dan gredo veliki transporti vojaštva v Dalmi in Port Artur. Na križiščih železnice bodo zgradili vojašnice. Kitajski delavci odpustajo ter jih nadomeščajo z japonskimi vojaki. Japonski intendantski uradniki kupujejo v Kwantungu živino in žito. Iz Nagasakija pojde baje v par dnevih druga divizija. Te vesti pa dunajsko japonsko poslanstvo dementuje.

Najboljši odgovor na škofovo „pastirsko“ pismo — pridobite vsak vsaj enega naročnika na „Slov. Narod“.

Primeren odgovor „Triglavu“ na nesrumne napade graške „Zarje“.

»Straža« je postala zadnji čas nekak rezervuar, kamor se odskajo kloake iz smrdljivega graškega »Zaritakega« gnezda; dva odtočka sta zašla tudi v ljubljanski klerikalni dnevnik. Ne bili bi se brigali za tu- iutam se vnele smrdljive plinove, ki momentano švignejo liki podvremen- skim bliskom iz tega gnojišča; kajti če mali kužek onemoglo jezno laja in laja ter se zaletava v te, greš kot pa- metan mož smeje se naprej; če pa je kužek le preveč predrzen, mu daš brca, da zleti daleč na stran, in se ne briga več zanj: In ker tudi »Zariti« postajajo prepredrzi, bodi tej gnju- sadi ta odgovor zadnja brca; če od nje še okreva in evili in laja naprej, ostane njih cviljenje in lajanje za nas — glas vpijočega v pušavi.

Dopisnik »Straže« pravi, da so napravili mladini iz »Triglava« pri- vesek falirane liberalne stranke, da je bil poprej lahko vsako zvest »Tri- glavan«, ki je ostal Slovenec, bodisi tega ali onega svetovnega prepriča- nja, in da so bili udje društva lahko tudi bogoslovci. — Res je, da so že bili člani »Triglava« tudi bogoslov- ci, in le obžalovati moramo, da dan- es takih bogoslovcev ni več. »Tri- glav« ni nikoli govil nikakih protik- atoliških teženj; študij bogoslovne vede še ne zahteva, da se dijak po- popolnoma zapiše nestrpnemu ultra- montanizmu in črnemu jezuitstvu in s tem popolnoma odreče vsakemu hrepenenju po napredku in v vedah in v narodnostnem vprašanju; časi pa, ko je bil slovenski bogoslovec v prvi vrsti Slovenec in potem še le bogo- slovec, so minuli in zato dandanes za to ultramontansko, breznamodno, vsa- kemu napredku nasprotujočo črno kliko v »Triglavskih« vrstah ni več prostora. — Privesek kakšne politične stranke pa »Triglav« ni bil in ne bode nikoli. Prva in glavna njegova naloga je bila, da daje slo- venskemu narodu kolikor možno vse- stransko izobraženih naprednih moč; že od pričetka je stremel »Triglav« po pravem napredku in posameznega člana i društva v celoti i vsega slo- venskega naroda; dokler mračno na- zadnjaštvo med Slovenci ni pričelo dvigati ohole svoje glave, društvo ni bilo potreba, da natančneje precizira svoje stališče; ko pa je začel veti med Slovenci strupen Mahničev veter, je tudi »Triglav« bil prisiljen natanče- nejše formulirati tradicije, na kojih podlagi je tako bujno vsepal, in le zategadelj, ne pa, da bi — v veliko žalost nekdanjih »Triglavanov« iz- za dobe, ko se napredno lice društva ni pri vsaki priliki poudarjalo, kar tedaj tudi treba ni bilo — polibera- lili to nekdanj res ugledno društvo in s tem zatajili načela ustanovnikov, se je sprejel 11. junija 1904 statutno- veljavni sklep, da mora biti vsak »Triglavan« naprednega mišljenja in se zavezati pri vstopu s častno be- sedo, da se hoče držati tradicij dru- štva in edino na tej podlagi delovati v njegov razvoj. Vedno od začetka naprej pa se je v društvu poudarjalo, da je vera vsakega člana zasebna za- deva. — Neresnica je, da bi se bil v »Triglavu« konstituiral odsek objestnih mladincev, ki ima nalogo na to paziti, če so vsi starejšine pristno liberalnega mišljenja, in da ni vre- den starejšinstva, kdor se udom te- ga odseka le malo sumljiv zdi. Na- sprotno se članom izza starejše dobe rado prezre, četudi niso popolno mo- dernega mišljenja; seveda ljudi Vr- stovškovega in Jarčevega kalibra v starejšinsko zvezo vabili ne bomo.

Nadalje piše »Straža«, da je »znak delovanja« »Triglava« v 35tih letih bil: razdiralno delo med gra- škimi Slovenci in pa vzgajanje rene- gatov, da »Triglav« za Gradec ni prav nič hasnjivega naredil, za Sp. Stajersko pa tudi ne, saj so vsa spod- njestajerska mesta in trgi skoraj iz- ključno v nemških rokah, k čemur je mnogo pripomogla mlačna liberalna narodnost — triglavskih značajev, ki so kot zreli možje prišli med na- rod. — Človeku zaostaja pero, ko hoče odgovarjati na takšno imperti- nenco: oni ljudje, ki so prodali Koro- ško Nemcem, ki so izdali Nemcem spodnjestajerska mesta in trge za en sam klerikalni mandat, ljudje, ki prodajajo pri vsaki priliki slovenske koristi za skledico leče v klerikalne interese, ljudje, ki so pokopali slo- vensko univerzo za desetletja, osebe, ki so krive, da pada slovenska obči- na za občino v nemško žrelo, ker jim tako narekuje osebno dobičkarstvo ali mržnja ali bleđa zavist (vide »vzor« krščanskega župnika Govedi- ča in kot zadnji v dolgi vrsti drugih slučajev v St. Lenartu!) sentimentalnemu bi lahko prišlo solze v oči, če se spominja vseh teh ne in otalarjenih narodnih izdajic: ljudje, ki ravno sedaj v velikem izdajajo slovenski narod, takini ljudje hočejo »Triglavu« očitati, da ni ničesar sto- ril za slovenski narod! Ne zaslužite

niti, da se vam pljuje »fejla« v obraz in zato vam — nobenega odgovora veči! Svojim prijateljem pa kličevo v spomin: Desetletja je bil »Triglav« — ustanovljen v nasprotju s vsemi, prejšnjimi vseslovenskimi društvi edino na slovenski podlagi — edino slovensko društvo v Gradcu, budil, netil in gojil je slovensko zavest; nje- gove prireditve so bile graškim Slo- vencem edino zbirališče, na njih se je gojila toli zanemarljiva slovenska govornica; njegovi sijajni plesi so oži- veli med graškimi občinstvom ime- nitnost in udeleževali so se jih naj- odličnejši krogi; 1886 ustanovi »Tri- glav« akad. podružnico družbe sv. C. in M., ki je poslala srednji družbi že marsikak tisočak; 1897 ustanovi »Triglav« vseučiliški odsek, se za- vzame za slovensko gimnazijo v Cel- ju in vseučilišče v Ljubljani, na njegovo inicijativo se ustanovi »Di- jaški dom« v Celju; istega leta se ustanovi slovenska dijaška podpiral- na zloga v Gradcu in prične akcije za »Vseslovenski Narodni dom« v Gradcu; in ni se zastoj l. 1898. o priliki vsedijaškega shoda v Ljublja- ni z ogromnim navdušenjem spreje- la resolucija: »Središče slovenskega graškega visokošolskega dijaštva bo- di »Triglav«; vsak slovenski visoko- šolec v Gradcu bodi član tega akad. društva, in v zasluženo priznanje za njegovo narodno delo so narodne ljubljanske dame obdarovale »Tri- glav« s srebrnim lovorjevim vencem; 1900 preprečijo »Triglavan« z mno- gobrojnimi vstopom v »Naprej«, da se to društvo ni postavilo na ozko- srčno versko stališče in tako lahko delovalo naprej in kot »Citalnica« bujno procvetala še sedaj; »Triglava- ni« so ustanovili »Sokola« v Gradcu in mu dajejo življenjsko moč itd. itd., sploh cela zgodovina »Triglava« je zgodovina neumornega dela za slo- venski narod, za graško slovenstvo, za napredno slovensko dijaštvo. In potem pa pride takšen »Zaritski« pritlikavec in očita »Triglavu« »raz- diralno delo, medsebojno zabavo, sabljanje in pitje!« Podli hinavei, pojditte in pokažite kakšen uspeh! Desetletnico boste obhajali, a Gradec in slovenski narod vas ne pozna! Po- stali bi pač radi uničevalci »Trigla- vanov« — lepo vspejajoči »Citalni- ci«, ki se nas po vašem mnenju baje »že otresla«; toda posrečilo se to za- hrbtnim pritlikavcem ne bo in četudi bomo primorani otresti se vas po nasvetu uda in odbornika »Citalnice« s tem, da vas postavimo z brahamo silo pred vrata!

»Slovenec« piše, da je danes ce- la vrsta moč, ki jih je »odgojilo« »ehrenfeste« društvo »Triglav«, za- grizenih nemških nacionalecev, par- teh celo bivših predsednikov »Trigla- vovih«. Tej impertinentni laži — si- cer pa slovenskemu klerikalcu ni laž, če o političnem nasprotniku govori namenoma neresnico in le slabo ter vedoma najboljšo tepta v prah — odgovarjamo le, da so se izmed 850 dosedanjih »Triglavanov« izneverili slovenskemu narodu le 4: Alfons Kapun (sedaj Gallinger!), Josip Ve- zel, Gustav Falaschini in v najmovej- šem času Josip Janežič (sedaj Janne- schütz!); kaj jih je do tega privedlo, ne vemo, vsekakor je to malenkostno število in ne pride v poštev. Nikdo izmed teh pa ni bil društveni pre- sednik, najboljši dokaz, da so člani vedno znali dobro soditi značaje in pri 85 volitvah izmed dobrega izbrali vedno najboljše — v narodnostnem eziru; kajti izmed 67 dosedanjih predsednikov so ostali skoraj vsi tu- di napredni Slovenci; izjemo delata le dr. Vrstovšek in prof. Fon; dva, dr. B. in dr. P. pa še ne vesta, kaj sta. Slovenska klerikalna društva, vzgajajte tako in s klobukom v roki se vam bomo klanjali do tal! »Stra- žin« dopisnik meni, da je »Triglavo« slavje v Ljubljani bil bolj pre- dpuetni ples »Save«. Vsakemu trezno mislečemu človeku je jasno, da dru- štvu, ki stanuje v Gradcu, brez tuje moči ni mogoče, prirediti slavja v takšnem obsegu v Ljubljani. In ker imamo prijatelje v Ljubljani, so nam šli ti pri predpripravih na ro- ko; če bi jih ne imeli, bi morali pač sami vse storiti, ali pa si najeti po- popolnoma tuje ljudi. Če torej duševno omejeni dopisnik »Straže« v nepo- znanju najnavadnejšega takta iz la- skave zahtave »Triglavo« pred- sednika fer. društva »Savi« sklepa kaj drugega, mu to že oprostimo na rovaš v razvoju zaostalih njegovih duševnih zmognosti. — Da bi dalo »lišno pobarvano nemško ozadje: Schwarz, Laschan etc. in naklonjene politične razmere« naši 35letnici »bolj nemško kot slovensko narodno ozadje in ospredje« in da smo se »prodali« narodnemu morilec Schwarzu in sedanjemu nemškemu načelniku Ljubljane, takšno pisari- čenje na eni strani popolnoma odgo- varja znani nesramni klerikalni im- pertinentnosti, na drugi strani pa je prebenedato, da bi se mu razoden človek ne smejal. Radi verjamemo, da bode »Zarite«, ker je bil naš ples eden izmed najslajnejših v sedajšnjih desetletjih; seveda, če »Zarite« osta- nejo pri življenju še 100 let, če posta-

ne sedaj slovenska občina klerika- na in sprejme 100letnico obhajajočo »Zarje« sam klerikalni župan kleri- kalne Ljubljane, jim bo nemogoče, prirediti elitni ples; prave intelligen- ce jim bo manjkalo vedno. Zberejo se pač lahko k orgijam v »Unionu« (Narodni dom, četudi tedaj že kleri- kalna last klerikalne občine, jim bo- de kot nekdanje zbirališče »liberal- ceve«, že »preelitne«, kajti vsakdo se najboljše počuti le na domačih tleh), člani in članice Marijinih in Jožefo- vih družb, cela legija lačnih, a ob- jestnih cerkvenikov in drugih far- škkih podreptnikov, različni perversni kutarji in otalarjeni prešestniki v družbi kotljivih cigarare: blesk pri- nesne jubilar — Zarja v družbi »Da- nice«, »Dana« itd. in magari tudi najmlajšega zaritskega izrodka »Pre- poroda«, pozabavajo se po svoje; ma- lo sijaja doda še kakšen hočeš — no- češ — moraš na kriva pota zašli po- svetni inteligent: toda sijajen ples to ne bo! — Očitajo nam, da iščemo za- ščitja raznih nemških Schwarzov, Laschanov itd. »Triglavan« je kava- lirska akademik in ve, kaj zahteva kavalirska dolžnost. Vabil je na svo- je oficijalno slavje, s katerim je po- častil Ljubljano, oficijalno vse dosto- janstvenike, ki reprezentujejo Ljub- ljano in deželo Kranjsko, brez razli- ke političnega in narodnostnega pre- pričanja; če so se vabljene službene odzvali vabilu, je bila dolžnost »Tri- glavanov«, da jih sprejmejo dostoj- no. Seveda »kavalirstvo« »Zaritov« ne gre tako daleč: na svoje »slavje« gotovo povabi zadnjega šenkla- vškega meznarja, pozabijo pa na mestne in državne funkcionarje, če bodo slučajno nasprotnega politične- ga (narodnost seveda »Zarita« ne briga nič) prepričanja.

No, sicer pa smo radovedni, kaj poreče baron Schwarz na opetovano očitanje svojih gorkih političnih pri- jateljev: »narodni morilec«. Naj si bo stvar že taka ali ona, napredni list bi si ne smel upati pisati kaj podob- nega. In kaj porečejo ljubljanski kleri- kalci, ki vendar tako hudo iščejo nemškega zaščitja; pri vsem tem ne maramo niti popraševati, kdo vse se je udeležil famoznega »hausballa« v deželnem dvorcu, kjer je celo največ- ji slovenski asket - moralist hotel poskusiti, kako ropočejo in klepečejo v nagubanih koži stare in suhe ko- sti, dotikajoče se v plesu mehkih (za asketa bi pač bolj prijala trda rag- lja) ženskih udov.

In še nekaj! Star »Triglavan« (?) očita v »Straži« »Triglavanom« frakarstvo. »Snaga je bogu draga«, pravi dober slovenski pregovor. Če mlad človek hodi snažno in dostojno oblečen, dasiravno je reven in si mora marsikaj grgljati odreči, da more malo gledati na svojo zunanost, ni to nikakršna prevznetost, nikakršen greh. In ne vemo, je li to pravi de- mokratizem, če »Zariti« popolnoma mirno vtaknejo v žep nesramno im- pertinentno nemškega profesorja, ki smatra njihovega sočlana radi pre- skromne obleke kakšnim »Platten- brüderjem«, ga hoče pogosti iz pre- davalne dvorane in pravi na dano po- jasnilo: »Aber ein Bauerlümmler bleiben Sie doch!«

»Slovenec« dopisnik očita »Tri- glavanom«, da falsificirajo zgodovino! Kdo je lažnik in zavijač resnice, se lahko razvidi iz predstojajočih vr- stic. Pritrditi pa moramo, da je slo- venska klerikalna stranka lahko po- popolnoma zadovoljna s svojim nara- ščajem in da jo bo ta vsaj dosegel, če že ne prekašal. Kajti tako »izobra- žen« v podlem in zahrbtnem zavija- nju resnice, zlobnem natolcevanju in hinavsko - sebičnem »delovanju« za narod, kakor se kažejo imenovani dopisniki »Straže« in »Slovenca«, pač razun »Zarita« ne more postati niti najboljši učenec zagorskega me- znarja - učitelja in kaplančaka - fan- tika.

Naj si mislijo »Zariti«, da bodo kot družba za narod prodanih in iz- gubljenih duš uvedli tudi v Gradcu demoralizirajoči klerikalni režim svo- jih kranjskih in stajerskih mecena- tov, kajti avantgarde hočejo repre- zentirati: bodočnost jim bode poka- zala, da kupljene duše njihove kvali- teta in moralne vrednosti, ki se za- časno porabijo za klavirno štafžo, slovenski narod uničujejoče stranke, iz- ginejo, ko zasije solnce pravega na- rodnega napredka, za kojim »Tri- glav« vedno strmi, kot škodljivi ba- cili temote, ko jih obsije žarko soln- ce zdrave narave. Svetujemo le »Za- ritom«, da dičnega gospoda dr. Kar- la Vrstovška prejkoprej imenujejo najdičnejšim svojim častnim članom, kajti iztekel si je nevenljivo zaslu- go za njihovo društvo, da jih je prvi do- histva spoznal in po pravici ocenil, in sicer tako - le (pismo g. dr. Ver- stovška društvu »Triglav« z dne 14. julija 1901):

»... Čutim se še vedno in po- vedno »Triglavan« s idejami in stremljenjem, katero sem gojil kot dijak okoli tega važnega ognjišča slovenskih akademikov. Priznati Vam moram, dragi tovariši, da me je vest o ustanovitvi klerikalnega dru-

štva »Zarje« v Gradcu presenetila; začuden sem premišljeval, kako je bilo mogoče, da se je narodilo ravno sedaj tudi med graškimi dijaki gnez- do hinavstva in nazadnjaštva. Te ideje kranjskih klerikalcev že zasto- pa akademsko izobražen dijak!?! Je- li to mogoče?!

Sveta naloga »Triglava«, ki bode gotovo trdno stal ojačen po svo- jih tradicijah, je, da gleda tem hi- perkatoličnomu rimskemu strogo na prste in jih pri vsaki priliki raz- krinka, da se pokažejo svetu v pravi luči, da se očitno pove, po kakšnih principih in navodilih so se zbrali v tako eminentno sveto družbo. Odkar se je narodil ta zmaj, bodele Vi kri- voverci v očeh vseh njihovih prista- šev.

Radi tega pogumno in trezno v boj, da starete glavo zmaju! Za Va- mi stoji cela četa starih »Triglava- nov«, ki Vam bodo radi pomagali, uničiti to reakcionarno gibanje med dijaki. Mnogo sreče!...

K. Verstovšek m. p.
c. kr. prof. »

Scriptis Graetzi, a. d. VII. Kal. Mart. 1911.

Senior consociationis »Triglav«, fraudis inimicus assertorque veritatis.

Stajersko.

Shod poslanca dr. Ploja. V nede- ljo, dne 19. marca se vrši v Mali vasi (ptujski okraj) v gostilni Murkovič ob 3. popoldne političen shod, na ka- terem bo poročal državni poslanec dr. Ploj o političnem položaju. Na shodu pride v razgovor tudi vpraša- nje o gradbi električne centrale in vodnega kanala.

Iz Gornjega grada. Kmetijska podružnica za Zadrebco dolino je imela tu minulo nedeljo svoj občni zbor. Predaval je slovenski tajnik kmetijske družbe g. Franjo Holc. Izvolil se je stari odbor, samo za taj- nika je namesto gosp. nadučitelja Kocbeka, kateri je z drugim delom preobložen, izvoljen gosp. I. Šija- nec.

Iz Laškega trga. Za župana pri Sv. Krištofu je bil znova izvoljen posestnik Anton Petek v Strmci. — V trgu je izvoljen za župana po- sestnik Adolf Weber.

Iz Brezice. Umrli je tu v pokojeni nadučitelj Janez Ornik, lastnik kolajne za 40letno zvesto službova- nje. Pokojnik, seveda rojen Slovenec, je igral sedaj med našimi renegati veliko vlogo; bil je občinski odbor- nik, član hranišničnega ravnatelj- stva in zvest sodnik mnogih nem- ško - nacionálnih društev.

Iz Ptuj. Na poročajo: Inženir Teodor Schenkel bo izdelal podoben načrt za železnico Ptuj - Rogatec. Kakor znano, je sklenil ptujski okraj- ni zastop najeti za to posojilo 20.000 kron.

Ptuj. Na predvečer vpriporitve »Mati« se je nekdo v »Straži« na prav nepotreben način obregnil ob me, češ, da sem znana liberalka in da podružnico strogo komandiram. Za- hvaljujem se mu najprvo za reklamo za mojo predstavo, drugič pa za lep poklon. Ponosna sem nato, da sem li- beralka; seveda razumem jaz libera- lizem drugače nego gospod dopisnik (ali morda gospica?), kajti razloče- nju natančno vero od osebe! — Va- lentina Kaukler, bivša predsednica C. M. podružnice.

Iz Ruš. Odkar je genialni Ame- rikanec Edison žarnico pokazal pravo pot ter z električno razsvetljavo do- segel tako velike uspehe, širi se med izobraženimi narodi uporaba električnih tokov v svrhu razsvetlja- ve vedno bolj in bolj. Tudi po našem ozemlju je že nekaj mest in trgov, ki imajo električno razsvetljavo, kar pač najbolj izpričuje naše nepresta- no stremljenje po kulturnem napre- ku. In tako so se zganile tudi naše starodavne Ruše ter poskrbele, da se tudi po naših cestah in na naših do- mih udomačijo električne žarnice s svojo prijetno, bogato in razkošno svetlobo. Ze pred tremi leti so zgra- dili tukaj moderno električno centra- lo, za katero daje gonilno silo vodna moč naše Lobnice. Centrala, ki je last tukajšnjega podjetnega tovar- narja g. H. Pogačnika, je proiz- vajala dozdaj električno energijo sa- mo za domačo železarno ter dajala električni tok samo za domačo raz- svetljavo. Ker pa stoji centrala ob dokaj močni in izdatni vodni sili, po- nudil je lastnik centrale, gosp. Po- gačnik, svojo električno silo v svrhu razsvetljave tudi privatnim odjemal- cem ter ruški občini, ki je ponudbo z navdušenjem sprejela. To je pač naj- boljši dokaz, da seditjo v občinskem odboru možje, na čelu jim vrli žu- pan dr. Gorišek, ki se v polni meri zavedajo svojih dolžnosti in ki zaradi tega zaslužijo naše popolno zaupa- nje. Čast in hvala takim možem! Ker je torej električna centrala že bila pripravljena, treba je le še bilo po- skrbeti za prenašanje električne sile

v približno 2 km od centralne oddaljene Ruše. Naprava pa se je zopet vrnila in beračil po mestu.

Javna govorilnica v Zagradu. 20. t. m. se izročila javnemu prometu na novo ustanovljena javna telefon-ska govorilnica na poštnem uradu v Zagradu. Vodila bo brez časovne omejitve pogovore z vsemi telefon-skimi uradi tržaškega okrožja iz-vmiši Tolmin, Sv. Lucijo, Ločinj Veliki in Mali, Sušak, Buzet, Krnico in Gornji Tržič. Govorilo se bo na da-lje lahko s Celjem, Gradcem, Mari-borom, Münzschlagom, Wildonom in Dunajem.

Posledice dežja in snega. V go-rah je deževalo in snežilo v posled-njih dveh dneh izmenoma. Ceste so po nekaterih krajih hudo poškodovane. Na trentski cesti pa je napravil plaz zelo veliko škodo.

Vinska pokušnja v Trstu. Pri-hodnjo nedeljo se bo vršila že nazna-čena pokušnja vin iz Istre in z Go-riskega v trgovinskem muzeju v Tr-stu. Povabljenec dajo na pokušnjo vina, ki jih je spoznal poseben od-bor izvedencev za najboljša. Pokuš-nja se bo vršila v manjši dvorani tr-govske in obrtniške zbornice v Trstu ob polu 12. dopoldne. Veliko vpraša-nja pa je, ali bo na pokušnji kaj vin slovenskih vinogradnikov.

Od tramvajskega voza zadet otrok. Pogosto se opaža, da tečejo otroci tik pred tramvajem čez tir in tega ne store morda iz potrebe mar-več ponajveč iz razposajenosti. Dosti nesreč se je zgodilo že vsled tega in tako bi se bila zgodila podobna ne-sreča lahko tudi predvčerajšnjem ob 1. popoldan v Trstu. 4letni Galijan Zahurčič je tekkel na Korzu pred električno cestno železnico čez tir. Voz pa je podrl otroka na tla ter ga precej daleč vlekel. Otrok je straho-vit vplil in vsi so mislili, da se mu je zgodilo kaj zelo hudega, k sreči pa se je izkazalo, da otrok ni dobil no-benih znanih poškodb razen nekaj lahkih poškodb na desni nogi. Od-dali so ga njegovim staršem, ki sta-nujejo v ulici del Crocifisso št. 5.

Izpriden sin. Predvčerajšnjem so aretirali 22letnega v ulici Paolo Dia-cono št. 8 v Trstu stanujočega Mak-similiana Vostanza, ker je bil svoja-ga očeta neusmiljeno pretepal in raz-bil hišno opremo.

Aretacije. Včeraj dopoldne so aretirali v Trstu po dolgem iskanju 36letnega fakina Vita Basileja iz Mo-nopolija pri Baru, ker je pred kakim-tremi tedni na izprehodu ranil z britvijo svojega sodeželana in tova-riša Gvida Pogrgia. — V ogrevalni-ci v ulici Pondares so aretirali vče-raj 20letnega fakina Petra Deluka, ker je bil ukradel nekemu tovarišu v ljudskem premočenju v ulici Gozji obleko.

Smrt v tujini. Na parniku »Koer-ber« je umrl, kakor se poroča iz Tr-sta, na povratku iz Bombaja v sue-skem pristanišču strojnik Nikolaj Milčič za izsušenjem grla. Pokopali so ga na pokopališču v Sueznu. Potniki so nabrali med seboj majhno vsoto za vdovo pokojnika, ki se ji vroči čim prispe parnik v Trst.

Hotel okraden. V Sestljamu so okradli nedavno tega predznati tatovi hotel v parku.

Koroško.

Duhovnik proti duhovniku. V Borovljah je za župnika štajerski ro-jak g. Anton Klemenčič. Njegovi stanovski tovariši mu zavidajo, ker ima dobro župnijo, si je prihranil premoženja ter se ne vmešava v strankarske boje. Vendar pa je vnet rodoljub, ki neustrašeno brani slo-venski jezik v cerkvi in šoli, kar so mu že opetovano očitali nemški časopisi. Zarotili so se proti njemu sta-novski tovariši, ki so dobili zaslonbo pri ordinariatu. Da pridobe tudi Nemece in nemškega škofa, začel je kaplan Katnik zbirati podpise na prošnjo za nemške pridige. To je pri-znal kaplan sam pri nemškem žu-pnanu Ogrižu ter mu povedal, da je škof tudi dovolil nemške pridige. Podpise za nemške pridige je poma-gal kaplanu nabirati posebno sodni sluga Skamen, ki je sicer zaveden Slovenec. G. župniku se gnusi ta kruhoborska in izdajalska gonja ter je prošil za vpkokojitev. Nemški škof pa zna provizorju Arnušu prečrtati račune ter lahko pošlje v Borovlje nemškutarja.

Požar. V gozdni bajti župana iz Tmaravesi pri Rutah se je vnel pred par dnevi požar, ki je uppelil bajto in dva hleva. Ker je pihal neugoden veter in ni bilo v celici oklice prav nič vode, je bila vsaka reševalna akcija skoro nemogoča in so se morali ognjegaseci omejiti samo na to, da so preprečili prehod ognja na poleg sto-ječih gozd.

Za opeklinami umrl. Kakor smo že včeraj poročali, je bil padel po-možni delavec I. Krajnc v Knochovi tovarni v vrelu črešnilcu. Krajnc je umrl v deželni bolnišnici za grozni-mi opeklinami. Bil je oženjen, pa ni imel otrok.

Smrtnonevarno se ponesrečil. V tovarni za železnino v Borovljah je prišel delavec Ivan Breinsak v trans-misijo, ki ga je strahovito razmesari-la. Nesrečnega so prepeljali z železni-vo v Celovec in od kolodvora z rešil-nim vozom v bolnišnico.

Prilomsko.

Vodovod za Gorico. Zopet je ču-titi v Gorici pomanjkanje vode. Ma-gistrat pravi, da ni nič kriv. Z Du-naja pa je prišlo poročilo, da je bilo vse upravno postopanje za vodovod iz Hrubla skrajno pomanjkljivo, da bo treba torej tako delo skoro celo še enkrat izvršiti. Zaradi tega sta šla na Dunaj v imenu mestne občine prvi podžupan dr. Češuti in protofizik dr. Brano.

Živinski sejmi. V Gorici so ži-vinski sejmi še vedno prepovedani. Kmetje bi radi prodali prešede, pa ne morejo. Mešetarji se jeze, ker ni-majo posla, davek pa morajo vseeno plačati. Splošna želja je, da bi se te-mu kmalu odpogojilo, kakor pa je videti ni mnogo upanja, da bi se ži-vinski sejmi zopet otvorili. V Gorici je bil včeraj sejem sv. Hilarija. Ker ni živinskega sejma, ni bilo v Gorici tako živahno, kakor je bilo navadno na ta dan. Na trg Sv. Antona so pri-peljali kmetje naprodaj mnogo krom-pirja za sadenje.

Gorica se jima je priljubila. 70letni Peter Biteznič iz Bat, dasi iz-gnan iz Gorice, se vendar vrača v od-nu v mesto. Sedaj je dobil mesec dni zapora za to, po prestani kazni pa ga pošljejo po odgonu domov. Ne bo pa pretekel mesec, in Biteznič bo zopet v Gorici. — Aretirali so v Gorici 40letnega Martina Korencana z Breč-

nice pri Borovnici, ki je bil iz Gori-ce že izgnan, pa se je zopet vrnil in beračil po mestu.

Javna govorilnica v Zagradu. 20. t. m. se izročila javnemu prometu na novo ustanovljena javna telefon-ska govorilnica na poštnem uradu v Zagradu. Vodila bo brez časovne omejitve pogovore z vsemi telefon-skimi uradi tržaškega okrožja iz-vmiši Tolmin, Sv. Lucijo, Ločinj Veliki in Mali, Sušak, Buzet, Krnico in Gornji Tržič. Govorilo se bo na da-lje lahko s Celjem, Gradcem, Mari-borom, Münzschlagom, Wildonom in Dunajem.

Posledice dežja in snega. V go-rah je deževalo in snežilo v posled-njih dveh dneh izmenoma. Ceste so po nekaterih krajih hudo poškodovane. Na trentski cesti pa je napravil plaz zelo veliko škodo.

Vinska pokušnja v Trstu. Pri-hodnjo nedeljo se bo vršila že nazna-čena pokušnja vin iz Istre in z Go-riskega v trgovinskem muzeju v Tr-stu. Povabljenec dajo na pokušnjo vina, ki jih je spoznal poseben od-bor izvedencev za najboljša. Pokuš-nja se bo vršila v manjši dvorani tr-govske in obrtniške zbornice v Trstu ob polu 12. dopoldne. Veliko vpraša-nja pa je, ali bo na pokušnji kaj vin slovenskih vinogradnikov.

Od tramvajskega voza zadet otrok. Pogosto se opaža, da tečejo otroci tik pred tramvajem čez tir in tega ne store morda iz potrebe mar-več ponajveč iz razposajenosti. Dosti nesreč se je zgodilo že vsled tega in tako bi se bila zgodila podobna ne-sreča lahko tudi predvčerajšnjem ob 1. popoldan v Trstu. 4letni Galijan Zahurčič je tekkel na Korzu pred električno cestno železnico čez tir. Voz pa je podrl otroka na tla ter ga precej daleč vlekel. Otrok je straho-vit vplil in vsi so mislili, da se mu je zgodilo kaj zelo hudega, k sreči pa se je izkazalo, da otrok ni dobil no-benih znanih poškodb razen nekaj lahkih poškodb na desni nogi. Od-dali so ga njegovim staršem, ki sta-nujejo v ulici del Crocifisso št. 5.

Izpriden sin. Predvčerajšnjem so aretirali 22letnega v ulici Paolo Dia-cono št. 8 v Trstu stanujočega Mak-similiana Vostanza, ker je bil svoja-ga očeta neusmiljeno pretepal in raz-bil hišno opremo.

Aretacije. Včeraj dopoldne so aretirali v Trstu po dolgem iskanju 36letnega fakina Vita Basileja iz Mo-nopolija pri Baru, ker je pred kakim-tremi tedni na izprehodu ranil z britvijo svojega sodeželana in tova-riša Gvida Pogrgia. — V ogrevalni-ci v ulici Pondares so aretirali vče-raj 20letnega fakina Petra Deluka, ker je bil ukradel nekemu tovarišu v ljudskem premočenju v ulici Gozji obleko.

Smrt v tujini. Na parniku »Koer-ber« je umrl, kakor se poroča iz Tr-sta, na povratku iz Bombaja v sue-skem pristanišču strojnik Nikolaj Milčič za izsušenjem grla. Pokopali so ga na pokopališču v Sueznu. Potniki so nabrali med seboj majhno vsoto za vdovo pokojnika, ki se ji vroči čim prispe parnik v Trst.

Hotel okraden. V Sestljamu so okradli nedavno tega predznati tatovi hotel v parku.

VABILO.

Politično in izobraževalno dru-štvo za dvorski okraj
priredi
v nedeljo, dne 19. marca 1911 ob 1/2 4. popoldne v gostilni g. Jakoba Trpinca na Tržaški cesti št. 5

javen shod.

Govornik g. prof. J. Reisner Vam bode podal jasno sliko o najnovejših lopovščinah, ki so jih zakrivali kleri-kalci nad ljubljanskim mestom, ki bode moralo plačevati letno **pol milijona več** doklad nego doslej.

Volilci in volilke, udeležite se polnoštevilno shoda!

ODBOR.

Dnevne vesti.

+ Kregar in Štefe torej ne bo-sta tožila! Gospoda Ivan Kregar in Ivan Štefe izjavljata v včerajšnjem »Slovenec« na naša očitanja, da sta se pri zadnjih volitvah v trgo-vinsko in obrtno zbornico polastila volilnega akta in »popravljala« volil-ne spise s tem zakrivila hudodel-stvo goljufije, da nas ne bosta tožila, češ, da si ne marata iskati zadoščenja »pred ljubljansko poro-to, pred katero baje mora propasti vsak klerikalec.« S to nad vse značil-no izjavo je stvar za nas končana, slovenski javnosti pa prepuščamo sodbo, če je z one izjavo spravljeno s sveta težko očitanje, ki smo ga na-slovili na address gospodov Kregarja in Štefeta. O tej aferi torej ne bomo več pisali, pač pa je nam treba še re-agirati na Kregarjeve poskuse, da bi

se pred obdobjem rehabilitiral s pomočjo in na stroške trgovske in obrtne zbornice. Včerajšnji »Slovenec« namreč piše med drugim: »G. Kregar je dobil zadoščenje, če mu je isto sploh potreba, od najmerodajnej-še instance, t. j. trgovske in obrtne zbornice, ki mu je poverila častno mesto podpredsednika in mu s tem izrekla neomajno zaupanje.« Proti takšni zlorabi trgovske in obrtne zbornice v rehabilitacijske svrhe go-spada Kregarja moramo z vso odloč-nostjo protestirati ter vzeti v varstvo čast in poštenje te ugledne korpora-cije. Trgovska in obrtna zbornica n i izrekla g. Kregarju »neomajnega za-upanja« s tem, ker mu je poverila častno mesto podpredsednika — že iz enostavnega vzroka ne, ker so se volitve v predsedstvo obrtne in trgo-vske zbornice izvršile na podlagi med strankami sklenjenega kompromisa. Zaupanje ali nezaupanje torej pri teh volitvah absolutno ni moglo igra-ti prav nobene vloge. Na podlagi kompromisa je imela klerikalna stranka pravico imenovati svojega kandidata za mesto podpredsednika, in tega kandidata so potem obvezno morale voliti tudi ostale stranke in ako bi bil ta kandidat tudi Cibrov Jaka. Ker so torej klerikalci izbrali Kregarja za podpredsedniškega kan-didata, so morali zanj, držeč se kom-promisa, glasovati tudi napredni zbornični svetniki. K temu koraku so bili vsled sklenjenega kompromisa enostavno primorani, niti na misel pa jim po našem mnenju ni moglo priti, da bi s to volitvijo izrekli Kregarju kakršnokoli zaupnico, ka-moli »neomajno zaupanje! To bodi enkrat za vselej povedano Kregarju v vednost, slovenski javnosti pa v pojasnilo.

+ Nelojalno? »Slovenec« se v včerajšnji številki jezi nad tem, da smo dan prej prinesli prav kratko poročilo o zborovanju pri dež. gla-varju zaradi »Glavne posojilnice« ter očita »liberalnim« zborovalcem, da so izdali tajnosti in prelomili be-sedo. Navedli smo samo imena udele-žencev, a še ne vseh. Kdo je bil vab-ljen, smo že prej vedeli. To ni bilo in ni moglo ostati tajno. Poleg tega smo priobčili le del tega, kar nam pove komuniké, ki se je včeraj obja-vil. Nam ni nihče izmed udeležencev poslal dotične notice ter nismo pri-neli nikakih podrobnosti, katere nam tudi niso znane, ampak samo znane splošnosti. Član našega ured-ništva je že pred zborovanjem govoril s povabljenim gospodom, kateri nam je razložil svoje mnenje o stva-ri. Poudarjal je, koliko trpe člani »Glavne« in tudi drugi na kreditu in da je želeli, da bi konsoreij domačih denarnih zavodov, ki so tudi indi-rektno prizadeti, prevzel asanacijo. Zeleti je sicer, da se konkurz čimpre-je konča, a pojde težko, ker se neka-tere hipoteke ne smejo prenačlo in za slepe cene prodati, ako se neče vse-ga izgubiti. Omenil je tudi potrebo, da se preprečijo paralelne eksekucije, katere bi bile najhujši udarec šla-nom. Komuniké pravi, da je posveto-vanje trajalo dobri dve uri, a mi smo poročali o tem s par stavki in pri-pomnili, da se se izda oficilen ko-muniké. »Slovenec« brez vzroka sumniči in se nepotrebno jezi nad tem, da smo pred njim s par vrsticami poročali o zelo važni stvari, ka-tera je za mnoge eksistenčno vpraša-nje in za naš denarni trg sploh emi-nentnega pomena. Tu ni mesta za dlo-ko čeniti, položaj je preresen. Sicer bi bili tudi mi lahko še en dan čaka-li s poročilom, ako bi se nam bilo za-gotovilo, da se tudi nam dopoklje ko-muniké, o čemur smo pri sedanjih razmerah lahko dvomili.

+ Nesamnetno kričanje. Kleri-kalci sedaj trobijo, da je dolžnost na-prednih voditeljev, da iz svojega že-pa poplačajo tisti milijon, katerega je častivredni Tomaž Pavšlar smedel v »Glavni posojilnici«. Sklicujejo se pri tem na lažljivo vest, da je Olo-muški nadškof poplačal dolgove fa-litnih koroških klerikalcev. Bolj otročjeja in zabitega kričanja si ne moremo misliti. Če vse napredne pr-vačve in en možnar poslušate, pa ne iz-tisnete iz njih tistega premoženja, kakor ga ima pooblašni romar v Cannes in Nizzo, znani demokrat dr. Šusteršič! Čemu torej to vpitje? Daj-te pa našim pravikom tista dva mili-jona kron, katere olomuški Bauer vsako leto iz svoje nadškofije izstri-že, pa gremo glavo staviti, da bodo z veseljem poravnali Pavšlarjev mili-jon! Mislimo, da se razumemo!

+ Klerikalec in polom na Koro-skem. Včerajšnji »Slovenec« primer-ja propad »Glavne posojilnice« s kleri-kalnim polomom na Koroškem in se drzne pri tem trdit, da je vzrok klerikalnega poloma na Koroškem — nesreča, pri »Glavni posojilnici« v Ljubljani pa je bil vzrok propada go-ljufija. Kaj takšnega si upa, »Slove-nec« trditi navzile temu, da je sodno dokazano, da so se pri klerikalni »Centralni blagajni« na Koroškem vršile najhujšestopne goljufije in aleanstva, da se je defraudiralo po-notah in da so se falsificirali podpi-si na mencah kar na debelo! Pri »Gla-

ni posojilnici« to doslej še ni sodno dognano, a če so se tudi vršile kake goljufije, zadene nesporno glavna krivda v tem oziru bivšega revizorja, sedanjega uslužbenca klerikalne »Združne Zveze« v Ljubljani Frana Jošta. Kar pa se tiče trditve, da so pri polomu »Centralne blagajne« na Koroškem »škofje in samostani pre-vzeli poročilo, da kmetje ničesar ne izgube«, opozarjamo samo na stali-šče, ki so ga zavzeli škof dr. Kahn, opat Egger in društvo sv. Jožefa na-sproti »Centralni blagajni«. Svoje-časno so podpisali kot poroki menico v znesku 225.000 K za »Centralno blagajno«, oziroma za tvrdo Kay-ser & Palese. Banka Suppan v Celov-cu je sedaj tožila škofa, opata in dru-štvo sv. Jožefa kot poroke za gori na-vedeno vsoto. Pretekli teden je bila obravnava. Toda tako škof, kakor opat in društvo sv. Jožefa so po svo-jem zastopniku dr. Brejca na vse na-čine skušali izpodbiti svoje obvezno-sti ter se izmazati, češ Weiss je rekel, da je njihovo jamstvo samo gola for-malnost in da jim ne bo nikdar tre-ba ničesar plačati. Da, opat Egger se je celo izgovarjal, da je napravil obljubo vednega uboštva in da vsled tega njegov podpis na menici sploh ne more biti veljaven! Skratka, izja-vili so, da svojih prevzetih obveznosti nečajo izpiniti, kar se pravi toliko, kakor da nečajo ničesar plačati. In vspricho takih sodno dognanih dej-ster si upa »Slovenec« slovensko jav-nost se varati s trditvijo, da so pri koroškem polomu »škofje in samosta-ni prevzeli poročilo, da kmetje ničesa ne izgube!« To je višek imperti-nence, lopovščine in političnega sle-parstva.

+ Josipina Hotschevar f. V Krškem je umrla v visoki starosti 87 let gospe Josipina Hotschevar, ro-jena Muley, vdova že pred mnogimi leti umrlega Martina Hotschevarja, ki je kot najemnik užitnine prišel do velikega bogastva. Martin Hotsche-var, človek kmečkega pokolenja, je ustanovil nemško meščansko šolo v Krškem in je bil tudi nekaj časa kot nemškutar deželni poslanec. Po nje-govi smrti je prešlo vse njegovo, več milijonov znašajoče premoženje, na njegovo ženo, sedaj umrlo gospe Ho-tschevarjevo. Priznati se mora, da je ta inteligentna gospa porabljala svo-je veliko premoženje z redko nobleso. Darovala je mnogo v različne name-ne; darovala za reveže in občne kori-sti. Posebno mnogo je darovala tudi v cerkvene namene. Cesar jo je odli-koval z zlatim zaslužnim križcem s krono in z Elizabetnim redom, in vsakdo mora priznati, da je to zaslu-žila s tem, kar je storila dobrega. Ko se je začela starati, je prišel v Krško župnik Renier. Govorilo se je takrat, da ga je škof poslal doli z namenom, da bi pri gospe Hotschevarjevi vjel kaj denarja za škofa, oziroma za škofove zavode. Renier je človek boljših manir, kakršnih med kranjskimi du-hovniki ni mnogo. Gospe Hotschevar-jevi se je župnik Renier znal res pri-lizniti in prikupiti, a če je kaj storil za žep svojega škofa, ni znano. Znano pa je, da je župnik Renier ni pozabil na samega sebe. Klerikalni državni poslanec dr. Janko Hočevar, netjak zdaj umrle gospe Hotschevarjeve, bi vedel o tem marsikaj povedati. Obča sodba je, da je župnik Renier znal go-spo Hotschevarjevo pripraviti do te-ga, da mu je izročila mnogo lepih ti-sočakov. V zadnjem času je župnik Renier upravljal nadzoroval gospe Ho-tschevarjevo, da se ni mogla ganiti. Vse Krško je videlo, kako čaka na njeno zadnjo uro. Kako se mu je to izplačalo, se že še pokaže. Gospa Ho-tschevarjeva je prav v zadnjih letih velik del svojega premoženja razde-lila. Zlasti svoje nekatere ožje in od-daljene sorodnike je bogato obdarila. Koliko še znaša njena zapuščina, ni še znano. Čujejo se različni glasovi. Čuje se celo, da ni skoro ničesar za-pustila. Vsakokratne fantastične go-vorice krožijo o tej zapuščini, čuje se celo, da je imel župnik Renier ključ do blagajne gospe Hotschevarjeve in da je blagajna prazna, da ni v njej nič denarja. Stvar se bo vsekako ura-doma pojasnila.

— Stavka v predilnici in kleri-kalci. Z ozirom na notico, priobčeno pod tem naslovom v našem listu, v kateri smo pojasnili prave vzroke stavke, ki je pred par dnevi izbruh-nila v tukajšnji predilnici, se nam poroča od dobro poučenih strani, da je upravní svet ljubljanske predilni-ce poslal pisarnišnemu ravnatelju Debeve priznalo pismo za njegovo pravično, nepristransko uradovanje in poslovanje ter izrekel nado, da bo g. ravnatelj se dano čim najdalje posvečevati svoje moči podjetju. — Ravnatelj Debeve je dobil s tem za-služeno zadoščenje za krivične napa-de, katerim je bil v zadnjem času iz-postavljen od gotove strani, ki pa se ji pri teh napadih ni šlo toliko za stvar, kakor pa za samopasne stran-karske namene.

— Trgovsko sodelništvo. Gremij trgovcev v Ljubljani je razgla-sil, da je glasom zakona dovoljeno imeti to nedeljo odprte trgovine. Pač

pa se trgovski sodelniki obračajo a tem do cenj. gospodov šefov z udano prošnjo, da naj bodo tudi to nedeljo zaprte v Ljubljani vse trgovine brez izjeme, kakor običajno, kajti občins-tvo je že itak navaženo na nedeljski počitek. V teku drugega tedna imamo pa zopet praznik. Nedelja je s težkim trdom bila pridobljena za sotrudištvo, in pač ne bi bilo potreba, da bi nam ravno naš deželni patron delal izjemo ter s tem povzročil mrznje, ki gotovo ne bi izostale. Vsaj sotrudištva, ki je cel teden upreženo, naj se nikar ne napravi odgovornega za to, ker je letos sv. Jožef kot deželni pa-tron ravno na nedeljo. Apelujeemo te-daj na gospode šefe, da našej prošnji ugodijo in pričakujemo, da naše besede ne padejo na nerodovita tla. Za trgovsko sotrudištvo: Pomočniški zbor gremija trgovcev v Ljubljani.

— Postavljanje novih klopi v mestni dvorani. Vsled pomnožitve številca občinskih svetovalcev se je moralo v mestni dvorani narediti osem novih klopi po dva sedeža. Ker so volitve pred durmi, se tozadevna dela v dvorani prav marljivo vrše in bodo koncem prihodnjega tedna do-gotovljena. Mizarska dela je izvršil Rojina, tapetniška pa F. Doberlet.

Vodovod v Spodnji Šiški. Snoči je sklical vodovodni odsek občinske-ga sveta javen shod v prostorih Rei-ninghausove gostilne, da pojasni ljudstvu nesramno in hinavsko ro-vanje vodovodne zadruge proti ob-čini. Prvi govornik g. Ojster je orisal postanek in začetno delovanje zadruge. Dejstva, ki jih je navedel govornik: prevzete gradbe vodovoda po predsedniku zadruge in njegovi mastni računi — dunajske dnevne dijete po 200 kron z vožnjo v II. raz-redu brzovlaka — nam pričajo, da že od početka to podjetje ni bilo usta-novljeno le iz blagih motivov za bla-gor ljudstva, marveč v njegovo izko-riščanje na korist posameznikov. To so kmalu uvideli tudi občani in skli-cali protestni shod, na katerem je govornik g. dr. Ivan Tavčar izre-kel za to zadevo zgodovinske besede, da je občina molzna krava vodovod-ne zadruge. To velja v polnem obse-gu še danes in kaj drastično jih je spopolnil govornik, češ, Kreutzer je pobral smetano, zadruga mleko, ob-čani pa so imeli drago vodo. Po tem shodu osnoval se je v občinskem sve-tu vodovodni odsek. O odsekovem de-lovanju je poročal g. komisar Jan-čigaj sam. Poudarjal je, da ni mi-slil, da nastopa odsek tako trnjevo pot, kot se je pokazalo. Zadruga je ta-koj začela nasprotovati delovanju od-seka, kar je tem lažje storila, ker so vsi odborniki vodovodne zadruge ob-činski odborniki — predsednik za-druge pa župan sam. Vendar je skle-nil delovati neustrašeno na svoji za-črtani poti in pridobiti občini vodo-vod. Nastopili so kmalu ti zahrbtnjeji javno in farbali občane na vse mogo-če načine. Legali so, da občina ne do-bi podpore, strašili so z dolgom pri kranjski hranilnici v znesku 65.000 kron, katerega pa do danes še niti vinarja niso odplačali, z davkom, in podobnimi lažmi. Župan se je spoza-bil celo tako daleč, da je kot plačan načelnik in prvi izvrševalni organ občine naravnost zavrnil izvršitev v občinskem odboru postavno potrjenih sklepov. Dejstvo je, da stoji župan na strani zadruge. Zakaj, vesta do-bro on in občina. Drži se tako krče-vito županskega stola, da niti ne de-misionirata, dasi ima v odboru vse prej kot zaupanje in večino. — Gos-pod Gogala je nato natanko po-jasnil, koliko boljše bi bilo za vse, če prevzame vodovod občina, kajti kar občina jamči in kar sama plačuje, bo za se tudi gotovo lahko in boljše upravljala. Drastično je primerjal boj zadruge proti občini g. Kle-menčič: »šrauf in contra šrauf«, kar po županovem izreku mora dr-žati. Pa vendar ne bo držalo, ker ob-čani vedo, da niso zadržarji nevošč-ljivi občini svoje izgube, marveč do-bižkov. Po kratkih, a jako jedrnatih pojasnilih še nekaterih govornikov je prebral g. Al. Vrhovec sledečo re-solucijo, ki se je soglasno z velikim navdušenjem sprejela: **Resolucija**, sklenjena na javnem shodu dne 16. t. m. v Spodnji Šiški. Zborovalci, zbrani na javnem ljudskem shodu dne 16. marca 1911 v Spodnji Šiški v salonu gostilne Reininghaus odločno obsojajo rovanje odbora vodovodne zadruge proti občinskemu odboru; istotako obsojajo čudno postopanje županovo, ki v vodovodnem vpraša-nju ni pokazal potrebne objektivno-sti, marveč je celo preziral tozadevne sklepe občinskega odbora. Današnji ljudski shod pričakuje, da župan opu-sti vsa doseganja nasprotstva proti občinskemu vodovodnemu odseku ter kot predstojnik občine deluje v inte-resu občine, ne pa vodovodne za-druge!

Sankcionirani deželnozaborski sklepi. Cesar je potrdil sklep deželne-ga zbora z dne 19. oktobra 1910, s ka-terim se dovoljuje občini Jablanec za pokritje letnih anuitet z oškom na posojilo za vodovode v Jasenu, Vrbo-vem, Vrbiču in Kuteževem poleg let-

ni posojilnici« to doslej še ni sodno dognano, a če so se tudi vršile kake goljufije, zadene nesporno glavna krivda v tem oziru bivšega revizorja, sedanjega uslužbenca klerikalne »Združne Zveze« v Ljubljani Frana Jošta. Kar pa se tiče trditve, da so pri polomu »Centralne blagajne« na Koroškem »škofje in samostani pre-vzeli poročilo, da kmetje ničesar ne izgube«, opozarjamo samo na stali-šče, ki so ga zavzeli škof dr. Kahn, opat Egger in društvo sv. Jožefa na-sproti »Centralni blagajni«. Svoje-časno so podpisali kot poroki menico v znesku 225.000 K za »Centralno blagajno«, oziroma za tvrdo Kay-ser & Palese. Banka Suppan v Celov-cu je sedaj tožila škofa, opata in dru-štvo sv. Jožefa kot poroke za gori na-vedeno vsoto. Pretekli teden je bila obravnava. Toda tako škof, kakor opat in društvo sv. Jožefa so po svo-jem zastopniku dr. Brejca na vse na-čine skušali izpodbiti svoje obvezno-sti ter se izmazati, češ Weiss je rekel, da je njihovo jamstvo samo gola for-malnost in da jim ne bo nikdar tre-ba ničesar plačati. Da, opat Egger se je celo izgovarjal, da je napravil obljubo vednega uboštva in da vsled tega njegov podpis na menici sploh ne more biti veljaven! Skratka, izja-vili so, da svojih prevzetih obveznosti nečajo izpiniti, kar se pravi toliko, kakor da nečajo ničesar plačati. In vspricho takih sodno dognanih dej-ster si upa »Slovenec« slovensko jav-nost se varati s trditvijo, da so pri koroškem polomu »škofje in samosta-ni prevzeli poročilo, da kmetje ničesa ne izgube!« To je višek imperti-nence, lopovščine in političnega sle-parstva.

+ Josipina Hotschevar f. V Krškem je umrla v visoki starosti 87 let gospe Josipina Hotschevar, ro-jena Muley, vdova že pred mnogimi leti umrlega Martina Hotschevarja, ki je kot najemnik užitnine prišel do velikega bogastva. Martin Hotsche-var, človek kmečkega pokolenja, je ustanovil nemško meščansko šolo v Krškem in je bil tudi nekaj časa kot nemškutar deželni poslanec. Po nje-govi smrti je prešlo vse njegovo, več milijonov znašajoče premoženje, na njegovo ženo, sedaj umrlo gospe Ho-tschevarjevo. Priznati se mora, da je ta inteligentna gospa porabljala svo-je veliko premoženje z redko nobleso. Darovala je mnogo v različne name-ne; darovala za reveže in občne kori-sti. Posebno mnogo je darovala tudi v cerkvene namene. Cesar jo je odli-koval z zlatim zaslužnim križcem s krono in z Elizabetnim redom, in vsakdo mora priznati, da je to zaslu-žila s tem, kar je storila dobrega. Ko se je začela starati, je prišel v Krško župnik Renier. Govorilo se je takrat, da ga je škof poslal doli z namenom, da bi pri gospe Hotschevarjevi vjel kaj denarja za škofa, oziroma za škofove zavode. Renier je človek boljših manir, kakršnih med kranjskimi du-hovniki ni mnogo. Gospe Hotschevar-jevi se je župnik Renier znal res pri-lizniti in prikupiti, a če je kaj storil za žep svojega škofa, ni znano. Znano pa je, da je župnik Renier ni pozabil na samega sebe. Klerikalni državni poslanec dr. Janko Hočevar, netjak zdaj umrle gospe Hotschevarjeve, bi vedel o tem marsikaj povedati. Obča sodba je, da je župnik Renier znal go-spo Hotschevarjevo pripraviti do te-ga, da mu je izročila mnogo lepih ti-sočakov. V zadnjem času je župnik Renier upravljal nadzoroval gospe Ho-tschevarjevo, da se ni mogla ganiti. Vse Krško je videlo, kako čaka na njeno zadnjo uro. Kako se mu je to izplačalo, se že še pokaže. Gospa Ho-tschevarjeva je prav v zadnjih letih velik del svojega premoženja razde-lila. Zlasti svoje nekatere ožje in od-daljene sorodnike je bogato obdarila. Koliko še znaša njena zapuščina, ni še znano. Čujejo se različni glasovi. Čuje se celo, da ni skoro ničesar za-pustila. Vsakokratne fantastične go-vorice krožijo o tej zapuščini, čuje se celo, da je imel župnik Renier ključ do blagajne gospe Hotschevarjeve in da je blagajna prazna, da ni v njej nič denarja. Stvar se bo vsekako ura-doma pojasnila.

— Stavka v predilnici in kleri-kalci. Z ozirom na notico, priobčeno pod tem naslovom v našem listu, v kateri smo pojasnili prave vzroke stavke, ki je pred par dnevi izbruh-nila v tukajšnji predilnici, se nam poroča od dobro poučenih strani, da je upravní svet ljubljanske predilni-ce poslal pisarnišnemu ravnatelju Debeve priznalo pismo za njegovo pravično, nepristransko uradovanje in poslovanje ter izrekel nado, da bo g. ravnatelj se dano čim najdalje posvečevati svoje moči podjetju. — Ravnatelj Debeve je dobil s tem za-služeno zadoščenje za krivične napa-de, katerim je bil v zadnjem času iz-postavljen od gotove strani, ki pa se ji pri teh napadih ni šlo toliko za stvar, kakor pa za samopasne stran-karske namene.

— Trgovsko sodelništvo. Gremij trgovcev v Ljubljani je razgla-sil, da je glasom zakona dovoljeno imeti to nedeljo odprte trgovine. Pač

pa se trgovski sodelniki obračajo a tem do cenj. gospodov šefov z udano prošnjo, da naj bodo tudi to nedeljo zaprte v Ljubljani vse trgovine brez izjeme, kakor običajno, kajti občins-tvo je že itak navaženo na nedeljski počitek. V teku drugega tedna imamo pa zopet praznik. Nedelja je s težkim trdom bila pridobljena za sotrudištvo, in pač ne bi bilo potreba, da bi nam ravno naš deželni patron delal izjemo ter s tem povzročil mrznje, ki gotovo ne bi izostale. Vsaj sotrudištva, ki je cel teden upreženo, naj se nikar ne napravi odgovornega za to, ker je letos sv. Jožef kot deželni pa-tron ravno na nedeljo. Apelujeemo te-daj na gospode šefe, da našej prošnji ugodijo in pričakujemo, da naše besede ne padejo na nerodovita tla. Za trgovsko sotrudištvo: Pomočniški zbor gremija trgovcev v Ljubljani.

— Postavljanje novih klopi v mestni dvorani. Vsled pomnožitve številca občinskih svetovalcev se je moralo v mestni dvorani narediti osem novih klopi po dva sedeža. Ker so volitve pred durmi, se tozadevna dela v dvorani prav marljivo vrše in bodo koncem prihodnjega tedna do-gotovljena. Mizarska dela je izvršil Rojina, tapetniška pa F. Doberlet.

Vodovod v Spodnji Šiški. Snoči je sklical vodovodni odsek občinske-ga sveta javen shod v prostorih Rei-ninghausove gostilne, da pojasni ljudstvu nesramno in hinavsko ro-vanje vodovodne zadruge proti ob-čini. Prvi govornik g. Ojster je orisal postanek in začetno delovanje zadruge. Dejstva, ki jih je navedel govornik: prevzete gradbe vodovoda po predsedniku zadruge in njegovi mastni računi — dunajske dnevne dijete po 200 kron z vožnjo v II. raz-redu brzovlaka — nam pričajo, da že od početka to podjetje ni bilo usta-novljeno le iz blagih motivov za bla-gor ljudstva, marveč v njegovo izko-riščanje na korist posameznikov. To so kmalu uvideli tudi občani in skli-cali protestni shod, na katerem je govornik g. dr. Ivan Tavčar izre-kel za to zadevo zgodovinske besede, da je občina molzna krava vodovod-ne zadruge. To velja v polnem obse-gu še danes in kaj drastično jih je spopolnil govornik, češ, Kreutzer je pobral smetano, zadruga mleko, ob-čani pa so imeli drago vodo. Po tem shodu osnoval se je v občinskem sve-tu vodovodni odsek. O odsekovem de-lovanju je poročal g. komisar Jan-čigaj sam. Poudarjal je, da ni mi-slil, da nastopa odsek tako trnjevo pot, kot se je pokazalo. Zadruga je ta-koj začela nasprotovati delovanju od-seka, kar je tem lažje storila, ker so vsi odborniki vodovodne zadruge ob-činski odborniki — predsednik za-druge pa župan sam. Vendar je skle-nil delovati neustrašeno na svoji za-črtani poti in pridobiti občini vodo-vod. Nastopili so kmalu ti zahrbtnjeji javno in farbali občane na vse mogo-če načine. Legali so, da občina ne do-bi podpore, strašili so z dolgom pri kranjski hranilnici v znesku 65.000 kron, katerega pa do danes še niti vinarja niso odplačali, z davkom, in podobnimi lažmi. Župan se je spoza-bil celo tako daleč, da je kot plačan načelnik in prvi izvrševalni organ občine naravnost zavrnil izvršitev v občinskem odboru postavno potrjenih sklepov. Dejstvo je, da stoji župan na strani zadruge. Zakaj, vesta do-bro on in občina. Drži se tako krče-vito županskega stola, da niti ne de-misionirata, dasi ima v odboru vse prej kot zaupanje in večino. — Gos-pod Gogala je nato natanko po-jasnil, koliko boljše bi bilo za vse, če prevzame vodovod občina, kajti kar občina jamči in kar sama plačuje, bo za se tudi gotovo lahko in boljše upravljala. Drastično je primerjal boj zadruge proti občini g. Kle-menčič: »šrauf in contra šrauf«, kar po županovem izreku mora dr-žati. Pa vendar ne bo držalo, ker ob-čani vedo, da niso zadržarji nevošč-ljivi občini svoje izgube, marveč do-bižkov. Po kratkih, a jako jedrnatih pojasnilih še nekaterih govornikov je prebral g. Al. Vrhovec sledečo re-solucijo, ki se je soglasno z velikim navdušenjem sprejela: **Resolucija**, sklenjena na javnem shodu dne 16. t. m. v Spodnji Šiški. Zborovalci, zbrani na javnem ljudskem shodu dne 16. marca 1911 v Spodnji Šiški v salonu gostilne Reininghaus odločno obso

ne naklade za pokritje občinskih potrebščin še dvigovanje odločenih naklad na vse neposredne davke, izvzemši osebno dohodarino in plačnino in sicer: a) v davčni občini Jasen 90% in v davčni občini Vrbovo 69% naklado, b) v silišču Vrbova 42% in v Kuteževem 75% naklado za leto 1910. Nadalje je potrdil cesar deželnozborski sklep z dne 19. oktobra 1910, s katerim se dovoljuje občini Vrhnikarja za amortizacijo in obrestovanje posojila za gradnjo vodovoda v Stari Vrhnikarji, poleg letne naklade za pokritje občinskih in šolskih potreb še pobiranje 100% doklade na vse neposredne davke, izvzemši osebno dohodarino in plačnino, za leto 1910.

Ljubljanski ribji trg je v postu ob petkih zelo živahen, ker je bogato založen z različnim blagom. Vseled slabe lovi je zanimanje za morske ribe nekoliko odjenjalo, dočim je naše domače blago prišlo do večje veljave. Današnji trg je bil zelo živahen, blaga mnogo in občinstva dovolj. Manjkali so samo sulci in lipani, katere je po zakonu prepovedano loviti ob tem času. Največ je bilo škuk iz domačih voda in cene so bile nenavadno zmerne, kajti za 40 v se je že dobila prav čedna škuka. Tudi drugih navadnih rib je bilo dovolj na trgu. Rakov je bilo malo in še tisti so bili prav neznačajni. Žab je bilo precej in so se prodajale po 6 v. Polžev je bilo prav malo, opazalo pa se je, da je kaj malo zanimanja za nje.

Zvita kupčija. Posebne vrste kupčije si je omislil neki tukajšnji postrežnik. Pojavi se v večjih krajih s popolnoma novim kolesom, ter istega ponuja v prodajo pod pretvezo, da je kolo od nekega gospoda, kateri se je preselil v Ameriko, ali da neki gospod nujno denar rabi ali kaj sličnega, ter da je kolo bilo samo parkrat voženo in je stalo novo 200 K in še več, sedaj pa, da ga proda za nizko ceno. Ker je pa kolo najslabše vrste in v resnici novo veliko manj stane, kakor ga on ponuja, vsled tega se opozarja, da se ne bo kdo dal po premetenem postrežniku k nakupu pregoriti, kajti ko proda enega, si prekrbi drugega. Obenem bi pa bilo dobro, da bi se za take kupčije zanimala oblast.

K nesreči na Dolenjskem kolo dvorcu se nam še poroča. Nesrečni Marka Vider, oče gostilničarja in uslužbenca na Dolenjskem kolodvoru, ki je lansko leto umrl, je imel večari nekaj opraviti s premogom. Po 12. uri pa je zapustil svoje delo in šel čez prog. V tem pride tovarni vlak, katerega so uslužbeni premikali, podere starčka Vidra na tla. Tako so mu prihiteli na pomoč železniški uslužbeni in poklicali policijsko komisijo, ki je odredila, da so ponesrečenca prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Prvotno je bilo rečeno, da je kolo Vidru popolnoma odtrgalo nogo. Natančno smo pa zvedeli, da mu je potrolo obe posebno pa levo nogo, kakor tudi spodnji del telesa. Kljub temu je bil mož še tako trden, da je govoril. Kakor čujemo, je starček Vider v bolnišnici kljub vsi skrbni pazljivosti zdravnikov hudi bolečinam podlegel.

Iz vlaka skočil. Ko je bil dne 8. t. m. mornar Mato Krajačič, rodom iz Reke eskortovan iz garnizijskega zapora iz Zagreba v Pulj, je ponoči patrolji skočil iz vlaka. Dosedaj ga še niso dobili.

Osiveli uzmovič. Včeraj je policija aretovala nekega že osivelega vpkopjenega železničarja, ki je nujno sumljiv, da je pred nekaj dnevi ukradel pred Lavričovo prodajalnico na Glinah več predmetov. Možička, ki je precej udan žganjopitju, so izročili sodišču.

Zaradi prepovedanega povratka je bil aretovan 40letni Ivan Knez iz Grosupljega ter sodišču izročen. Mesto so mu prepovedali zaradi dolgih rok.

Vlom. Dne 7. t. m. je bilo vlomljeno na Robu pri Velikih Laščah pri branjevcu Pavlu Bregarju ter ukradenih iz skrinje 205 K.

Pod kap sta postavila snoči dva hlapca iz neke gostilne v vodmatskem predmestju nekega rokodelskega pomočnika, kateri se je pri padcu na obrazu znatno poškodoval. Poškodovanec je oba naznanil.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 26 macedoncev, nazaj je prišlo pa 9 Hrvatov. 101 Hrvat se je odpeljal v Heb. 78 v Bregene, 27 macedoncev v Inomest, 127 Lahov pa v Budimpešto. Po polnoči se je pripeljalo s posebnim vlakom 390 laških zidarjev, od katerih jih je nekaj ostalo v Ljubljani, drugi so se pa odpeljali v Rudolfovo, Zidan most, Pragersko in Budimpešto.

Izubila je neka dama belo svilenato serpo.

Ali že veste, kaj se to pravi, prvi april?

Narodna obramba.

Podružnica društva sv. Cirila in Metoda za Sont Rupert in Mirno priredi v nedeljo, dne 19. t. m., svoj drugi rodni občni zbor in sicer v St. Rupertu ob pol 4. popoldne v gostilni g. J. Frelaha, z običajnim vsporedom: 1. Poročilo odbora, 2. polaganje računov, 3. volitev novega odbora, 4. posamezni nasveti in predlogi.

Društvena naznanila.

Predavanje v »Narodni Čitalnici« v Kranju. V soboto, dne 18. t. m. ob polu 9. zvečer predava g. prof. Makso Pirnat iz Kranja o temi Milčinskega »Pravljice«. Predavanje je namenjeno v prvi vrsti našim materam ter bo zelo zanimivo in podučno. Ker slovi g. predavatelj, kot eden najizbornejših ljudskih govornikov, je pričakovati zelo mnogobrojnega obiska iz vseh slojev.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Jutri, v soboto, se poje prvič na slovenskem odru Leharjeva opereta: »Vesela vdova« (izven abonementa; za lože par) z gđ. Hadrbolevo (Hana), gđ. Thalerjevo (Valencienne), g. Bohuslavom (Danilo) in g. Illicem (Rossillon) v glavnih vlogah. Opereta »Vesela vdova« je dosegla največji uspeh, ki ga je dosegla sploh dunajska opereta; igrala se je menda že v vseh kulturnih jezikih sveta, v prav v vseh delih naše zemlje, v Aziji, Afriki, Avstraliji, Ameriki in v vsakem evropskem mestecu. Prav zdaj se poje tudi v Parizu pod vodstvom genijalnega umetnika Čelanskoga in sicer s kolosalnim uspehom. Poje se pa danes tudi še vedno iznova tudi na slovenskih odrih, v Pragi, v Zagrebu, Osijeku, dr. Končno se uprizori še pri nas kot vesel zaključek sezone. Opereta je novopremijena ter so se nabavili novi kostumi. — V nedeljo popoldne se vprizori zadnjič za mladino pri zelo nizkih cenah opereta »Mamzelle Nitouche« (izven abonementa; za lože par); zvečer ob pol 8. se igra pri nizkih cenah Josipa Ogrinca izvirna veseloigra: »V Ljubljano jo dajmo!« z go. Danilovo, go. Illicem, go. Verovškom, g. in go. Bukšekom in g. Gromom; nato se igra prvič izvirna burleskna farsa »Sari-vari« s petjem mešanega zbora. Ta farsa je povsem predpustnega značaja ter je revija znanih tipov in najkarakterističnejših prizorov klasičnih, modernih in narodnih iger. Shakespeare, Schiller, Cankar, Finžgar, Govekar, Milčinski, Medved, Albini, Kodelburg, Blumenthal i. dr. imajo besedo v fars, deloma humorno, karikaturno, deloma satirično. — Prihodnji teden opera »Faust« s prvim opernim tenorjem zagrebške opere, g. Fr. Kramperom v naslovni vlogi. — Prihodnji teden ima častni večer g. spevokomik in igravec Fran Bohuslav.

Razgled po slovanskem svetu.

— Umrla je v Zlatarju gospa Berta Valjavec roj. Olt, vdova gimnazijskega profesorja in člana jugoslovanske akademije M. Valjevca v starosti 66 let.

— Odlikovan rojak v Bosni. G. Martin Zmavc, okrajni orožniški stražmojster v Čajnici, je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. — Odlikovani je štajerski rojak, brat ljubljanskega profesorja dr. Zmavca, zaveden Slovenec.

— Vseslovanska razstava v Pragi. Izvrševalni odbor vseslovanskega kongresa je sklenil, da se priredi prva vseslovanska razstava v Pragi. Katero leto, to vprašanje se ni definitivno rešeno. Listi so poročali, da leta 1913. Toda ta vest je bila netočna, zakaj čisto gotovo je, da se bo razstava priredila šele l. 1914. ali najverjetneje leta 1915. ob 500letnici smrti Jana Husa. Povsem naravno je, da bo razstava, ki bo obsegala umetnost, književnost, nmetno obrt in slovansko etnografijo, popolnoma kulturno podjetje. Razstavo bo priredil glavni razstavni odbor v Pragi. V tem odboru bodo imeli Rusi 28 zastopnikov, Poljaki 26, Čehi s Slovaki in lužičkimi Srbi 16, Jugoslovani skupaj pa 20 zastopnikov. Na čelu ruskega odbora bo predsednik ruske gosudarstvene dume Gučkov, na čelu poljskega odbora pa knez Lubomirski v Varšavi. Češki narodni odbor se bo konstituiral koncem tega meseca. V tem odboru bodo zastopniki umetnikov, književnikov, znanstvenikov, raznih avtonomnih korporacij in vseh slojev češkega naroda. Organizacijo slovanskih odborov je prevzel dr. Vratislav Cerný, ki seže prihodnje dni napoti na slovanski jug. Razstava bo nameščena v raznih paviljoni. Poseben skupen paviljon bo za vpodablajoče umetnosti. Zlasti originalen bo glasbeni paviljon, ki bo kakor literaren skupen za vse slovanske narode. Posebno

paznost in pozornost bo pripravljali odbor posvetil etnografski razstavi, ki bo nameščena po raznih paviljoni, ki bodo zgrajeni v karakterističnih slogih posameznih narodov. Paviljon zase bo imela tudi razstava gledališke umetnosti. Ta bo predstavljala vsa znamenita dela slovanskih skladateljev in dramatikov.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Dozdevni ubijalec T. Aichholzerja v Grosupljem. Pred sodišče je bil poklican tesar Anton Janežič, ki je bil obdolžen uboja grosupljanskega postajenčnika T. Aichholzerja. Janežič je priznal, da je načelnika v prepiru, in ko ga je baje ta napadel, udaril dvakrat s palico po glavi. Načelnik pa po teh udarcih ni padel, ampak sta se razšla vsak na svojo stran. Zdravniki so dokazali, da je Aichholzer bolchal na srcu. Tisti večer je bil vinjen, vsled prepira razburjen, hodil vroč po snegu in tega bolno srce ni preneslo. Udarca nista povzročila smrti in bo Janežič kaznovan le radi lahke telesne poškodbe. Ker pa se je pridružila tožbenemu zahtevku tudi vdova Franciška Aichholzer, je sodnik obravnavo preložil.

Zagonetna listnica. Danes se je nadaljevala razprava v zadevi Jere Šavs proti svojem bivšemu gospodarju Vrhovcu in njegovemu hlapcu Skopcu iz Šiške radi telesne poškodbe in Frana Goloba proti Jere Šavs radi izgubljene denarnice. Na novo poklicane priče niso mogle izreči proti Jere Šavs razun indicij nič pozitivnega. Ona trdi kot v prvi razpravi in zahteva za denarnico celo povrnitev kupnine v znesku 3 kron, katere je dala baje Grašiču. Ker se krivda ne more dognati, je bila Jera Šavs oproščena glede listnice, oproščena pa tudi radi razbitega okna, ker si je skozi okno iskala le poti k svojemu otroku. Oproščena pa sta bila tudi Vrhovec in Skobec, ker Jere nista namenoma poškodovala, marveč le vlekla iz hiše, od koder ni hotela sama iti.

Razne stvari.

* Lakota na Kitajskem. Iz Kitajske prihajajo zelo žalostna poročila o razširjanju lakote. Posebno hudo je prizadeta pokrajina Šantung kjer prodajajo ljudje iz bede svoje žene in svoje otroke. Vlada se boji, da izbruhne vsled lakote protidinastično gibanje. Iz raznih pokrajin poročajo guvernerji o pravih revoltah vsled lakote.

* Vatikanski dokumenti. Kakor poroča »Italia«, je izginilo več zelo važnih diplomatskih dokumentov, kateri so bili ponudeni za visoke svote tujim vladam in časopisom. Posebno razburjenje in presenečenje vzbuja v Vatikanu, kako je bilo mogoče vzeti iz tajnih omar posebno dokumente, tičeče se Nemčije in Francoske.

* Jezikovni boj med Čehi in Nemci v Afriki. Znano je, kako pravični so kulturni Nemci proti vsem Slovanom v Evropi in njih kultura, ki jo hočejo zanesti med črne v severo-zapadno Afriko, ne zaostaja v ničemer za kulturo kanibalov. Sedaj pa so se spravili tudi tam doli na jugu nad češke inženirje in stavbne voditelje, katerih bi gotovo ne bili poklicali nikdar v Afriko, da jih ne potrebujejo tako krvavo za svojo »ekspanzivno politiko«. Uradniki stavbene družbe Bechstein in Koppelt so namreč zahtevali od družbe, da odslavi vse češke stavbne voditelje. Firma je odgovorila s tem, da je suspendirala stavbni komite, s katerim so se izrekli uradniki solidarne. Tudi nemško občinstvo v Windhuku se je pridružilo uradnikom. Tu so Čehi pomagali delati Nemcem kulturo med kanibali in so občutili sami kanibalsko kulturo, če pa Čehi ne bodo hoteli več delati Nemcem tlake, bodo ti kmalu morali zaprositi kanibale, da kultivirajo njih same.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 17. marca. V državnem zboru se nadaljuje debata o agrarskih resolucijah.

Dunaj, 17. marca. Poslanska zbornica je v današnji seji sprejela takozvane agrarne resolucije, rešila takozvano »lex Ofner« ter pričela razpravo o rekrutnem kontingentu.

Ministrska konferenca.

Dunaj, 17. marca. Danes dopoldan se je vršila v parlamentu ministrska konferenca, katere so se udeležili vsi ministri. V konferenci so se ministri posebno posvetovali o tem, kako rešiti najnujnejše stvari pred Veliko nočjo. Po ministrski konferenci so se vršila posvetovanja vlade z načelniki vladnih strank. Teh posvetovanj so se udeležili poleg ministrskega predsednika Bienertha še ministri Glombinski, Weisskreibner,

Mayer in Hohenburger. Pred vsem je potolažil Bienerth Nemce, da naj se ne boje, da bi bila poslanska zbornica še pred Veliko nočjo razpuščena. Na tak razpust državnega zbora vlada sploh ne misli. Pri razpravi o budgetnem provizoriju je vlada priporočala poslancem sprejetje predloge glede 76 milijonskega posojila. Nemci so se temu sicer ustavljali, vendar pa je bilo očitno, da so pripravljeni privoliti tudi to posojilo za vojne naprave. Večina zastopnikov vladnih strank pa je poudarjala, da je nujno, da vlada poprosi še za noko drugo posojilo v znesku 230 milijonov kron, ki so potrebni za zgradbo in izpopolnitev lokalnih železnic. Naglašali so, naj vlada v najkrajšem času poprosi še za to posojilo. Konferenca z načelniki vladnih strank je bila tedaj za vlado na vsi črti uspešna. Dogovorili so se nadalje o skupnem postopanju v budgetnem odseku. Do Velike noči hočejo rešiti budgetni provizorij in rekrutni kontingent. Potem so se zedinili tudi glede debate v proračunskem in bančnem vprašanju. Italijanski klerikalni poslanec Conci je izjavil, da so italijanski poslanci sicer še vedno tega mnenja, da naj se italijansko fakultetno vprašanje kolikor mogoče hitro reši, vendar pa da bodo upoštevali težkoče, ki se stavijo vladi glede rešitve tega vprašanja pred Veliko nočjo. S tem so Italijani izjavili, da ne bodo izvajali nikakih konsekvenc, če se vprašanje italijanske pravne fakultete tudi ne reši do Velike noči.

Naučni odsek.

Dunaj, 17. marca. V naučnem odseku se nadaljuje razprava o okrajnih šolskih nadzornikih in njih prevzetju v državne službe. Sprejela se je resolucija, da naj se predloži v čim krajšem času službena pragmatika za državne učitelje. Poslanec Drtina je predložil resolucijo, da naj se pravno in materialno stanje okrajnih šolskih nadzornikov izboljša in uredi, zahteva reformo strokovne izobrazbe za okrajne šolske nadzornike.

Imunitetni odsek.

Dunaj, 17. marca. Imunitetni odsek nadaljuje razpravo o nekaterih imunitetnih vprašanjih.

Veterinarska posvetovanja.

Dunaj, 17. marca. V odsek za odvracanje živinske kuge je odločil poslanec Kotlač svoj referat, ker so Nemci odklonili njegov predlog, da naj vlada poskrbi za kolikor mogoče hitro ustanovitve novih veterinarskih šol, pred vsem v Pragi. Predlog za ustanovitve veterinarske vis. šole v Pragi je bil že opetovano sprejet tudi v poslanski zbornici in tudi v gosposki hiši.

Predlog o lokalnih železnicah.

Dunaj, 17. marca. V današnji konferenci načelnikov onih klubov, ki tvorijo vladno večino, je ministrski predsednik baron Bienerth izjavil, da bo predloga o lokalnih železnicah do Velike noči dogotovljena in takoj po Veliki noči predložena parlamentu v razpravo. V predlogi se nasvetuje zgradbo 70 novih železnic, ki bodo stale okroglo 220 milijonov kron.

»Poljski klub.«

Dunaj, 17. marca. »Poljski klub« ima danes zvečer sejo, na kateri bo razpravljal o znanih umazanih aferah posameznih poljskih poslancev. Jubilej poslancev dr. Kramarja in dr. Pacaka.

Dunaj, 17. marca. Ta teden bosta slavila poslance dr. Karel Kranar in dr. Bedřich Pacak 20letnico svojega parlamentarnega delovanja. Pred 20 leti sta bila namreč prvič izvoljena v parlament kot mladočeška kandidata proti staročeški stranki.

Železniški odsek.

Dunaj, 17. marca. Železniški odsek je v današnji seji razpravljal o podržavljenju aspanske železnice. Železniški minister dr. Glombinski se je izjavil za podržavljenje.

Konflikt med predsedstvom hrvaškega sabora in časnikarji.

Zagreb, 17. marca. O včerajšnji seji hrvaškega sabora ne priobčujejo listi zaradi znanega spora med časnikarji in podpredsednikom dr. Šuprinu nobenih poročil. Ta spor je sedaj še poostrišlo dejstvo, da je predsedstvo sabora poslalo uredništvu »Obzora« uradno obvestilo, da njegovemu poročevalcu ni več dovoljen stop k saborskim sejam.

Poskušan vlom.

Tret, 17. marca. Iz Milja se poroča: Danes opolnoči so poskusili vlomiti trije možje v vilo nadvojvode Ludvika Salvatorja nad Miljami. Že v noči od 12. na 13. t. m. so poskusili vlomiti v spodnjo vilo nadvojvode ob morju. Vlomilce so presegli redarji, ti pa so začeli na nje streljati, vsled česar so bili tudi stražniki primorani streljati. Vlomilci so izginili v bližnjem gozdu. O vlomilcih do sedaj še ni nikakega sledu.

Nov avstrijski poslanik v Belgradu. Belgrad, 17. marca. Listi javljajo, da bo v kratkem odpoklican av-

stro - ogreki poslanik grof Forgaoh in da bo na njegovo mesto imenovan za poslanika na srbskem dvoru svetnik avstro - ogrekega veleposlanstva v Carigradu Otto.

Odhod nemškega poslanika iz Belgrada.

Belgrad, 17. marca. Kralj Peter je podelil nemškemu poslaniku pl. Reichenavu red sv. Save prvega razreda. Včeraj popoldan se je nemški poslanik odpeljal iz Belgrada v Stockholm, kjer nastopi svoje poslaniško mesto.

Izočitev Helmske pokrajine iz ruske Poljske.

Petrograd, 17. marca. Komisija ruske dume je sklenila izločiti Helmsko pokrajino iz poljskega kraljevstva. Helmska pokrajina se pretvori v posebno rusko gubernijo.

Poset nemškega cesarja na Dunaju.

Berolin, 17. marca. Listi javljajo, da pride s cesarjem Viljemom na Dunaj tudi cesarica Avgusta Viktorija, princeza Viktorija Lujiza in princ Joakim.

Francija na jubilejskih slavnostih v Rimu.

Rim, 17. marca. Oficialno se razglša, da pošlje Francija posebno svoje odposlanstvo na jubilejne slavnosti v Rim.

Zedinjene države in Mehika.

New York, 17. marca. Iz Mehike prihajajo vedno resnejša poročila o položaju. Insurgentni so baje na mnogih krajih zmagoviti. 5000 mehiških vstavev je zasedlo baje mesto Chihuahua. 10.000 ameriških vojakov je pripravljenih na meji, da na povelje prestopijo na mehiškansko ozemlje. Kakor se zatrjuje, se pripravljata bitka med insurgenti in mehiškansko vojsko. Mehikanska vlada baje ni nenaklonjena stopiti v pogajanja z insurgenti.

One p. n. somisljenike in somisljenice.

ki so nam v svrhu reklamacij izročili kako uradno listino, prosimo, da se zglaš v tainstvu narodno-napredne stranke, Wolfova ulica 10/1, kjer dobijo ob uradnih urah priloge nazaj.

Gospodarstvo.

Živinski sejmi zopet otvorjeni. Dne 15. t. m. je bilo na zopet otvorjeni konjski in živinski semenj prignanih 43 konj, 3 voli in 5 krav, skupaj 51 glav. Ker otvoritev semnja zunanjim prodajalcem, kakor tudi kupcem, bržkone še ni bila znana, zato je bila udeležba obojestranska slaba.

— Ameriške trte se bodo delile v državnih trtnicah na Dolenjskem tekem tega meseca in sicer: v Kostanjevici v četrtak, dne 23. t. m. ob 9 uri jutraj, v Bršljinu pri Rudolfovem v ponedeljek, dne 27. t. m. od 8 ure jutraj naprej in v Črnomlju v četrtek, dne 30. t. m. od 10 ure dalje. Ker letos preostajajo, dobijo jih lahko tudi še oni vinogradniki, ki jih dosedaj še niso naročili, pa znižani ceni 1 K 80 h za 100 sajenk. Zglasiti se je čim prej pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem ali pa najpozneje na dan oddaje trt na licu mesta.

— Vinogradniki, ki želijo dobiti škropilnice (sestave: Avstrija, Hidrolina, Automata i. t. d.) oziroma žveplalnice Vindobona i. t. d.) trdke F. Nechvile na Dunaju po najmanj 20 %, nižji ceni, zglasijo naj se čim preje potom županstva ali pa naravnost pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Samo brivcem! Pošljem Vam po naročilu tvornice lysoforma dva zlato-okašena elegantna porcelanasta desinfekcijska aparata popolnoma zastoj. Samo poštino morate plačati sami. Pišite mi takoj! A. C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadce. Dobi se samo pri trvdki Ljubljana H. Suttner Ljubljana Metul try Sv. Petra cesta

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

Št. 119. Izven abon. (za lože par). Draži. predst. 2123.
V soboto, dne 18. marca 1911.

Nova opereta! Prvič: Nova opereta!
Vesela vdova.

Opereta v treh dejanjih. — Po tuji ideji
spisal **Viktor Léon** in **Leo Stein**. —
Poslovenil **Milan Puggelj**. Uglasbil **Franc
Léhar**. — Kapelnik **E. Czajnek**.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.
Začetek ob 7.30. uri. Konec po 10.
Prihodnji predstavi bosta v nedeljo, 19. marca.

Meteorološko poročilo.

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Tempera- tura v C	Vetrol	Nebo
2. pop. 730.2	3.9	sr. jug	dež	
9. zv. 731.6	0.4	slab jug	sneg	
7. zj. 732.4	0.8	sl. zlah.	megla	

Srednja včerajšnja temperatura 0.8°,
orm. 3.7°. Padavina v 24 urah 17.8 mm

+

Mestni učitelj **Franz Galé** javlja
zopet v imenu svoje soproge **Antonie**
in hčerke **Gabrijele** prežujočo vest
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, da je danes njihova preljubljena
hčerka oziroma sestra

Roza Galé

ob 4.5 uri pop. nenadoma v 5. letu
svoje nežne starosti izdihnila svojo
blago dušo.

Priporočamo jo v molitev in blag
spomin.

Ljubljana, 16. marca 1911.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, da je moj nad vse
ljubljeni soprog, gospod

Ivan Cizl

c. kr. sodni oficijal in posestnik

po jako kratki mučni bolezni sni-
či ob 7. uri v starosti 42 let, previden
s tolažili sv. vere nenadoma preminul.
Pogreb nepozabnega rajnika se
vrši v soboto, dne 18. marca t. l.
popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti v
Tržiču na farno pokopališče.

Bodi mu blag spomin!

TRŽIČ, 17. marca 1911.

Marija Cizl roj. Čadež.
globoko žalujoča soproga.

Pogrebno podjetje Avg. Primožič v Tržiču.

+

Tržiška narodna društva: Slov.
bralno društvo, podružnica sv. Cirila
in Metoda, podružnica Slov. planin-
skega društva in telovadno društvo
Sokol, naznanjajo žalostno vest, da
je njih odbojnik, ozir. član in pod-
pornik, gospod

IVAN CIZL

c. kr. sodni oficijal v Tržiču

preminul dne 16. sušca t. l.
Žalujoča društva ohranijo blagemu
in zavednemu pokojniku trajen
spomin.

TRŽIČ, dne 17. marca 1911.

Zahvala.

Vsem, ki so se na kakršenkoli
način spomnili našega predragega
soproga, oz. očeta in starega očeta,
gospoda

Antona Jeršinovića

ob njegovi bolezni in smrti, izre-
kamo tem potom najiskrenejšo za-
hvalo.

V Črnomlju, 16. marca 1911.

Žalujoči ostali.

Na čast vsem Jožetom
igra jutri zvečer

domači šramelj
v restavraciji „pri Levu“.

Popolnoma nove 948

damsko kolo
samo enkrat rabljeno, se ceno prodaja.
Kje, pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Lepa prilika
za gostilničarje in kavararje!
Prodaja se električni klavir
1019

Hupfeldov Phonolizst
z 30 notami. — Cena po dogovoru.
V Ljubljani, Wolfova ulica 12.

V kavarni
hotela „UNION“
vsak dan
KONCERT
dunajskega šrameljskega kvarteta.
Začetek ob 9. uri. Vstop prost.
1023 Ravnateljstvo.

Redek priložnostni nakup!
Pogorela tvornica mi je izročila v pro-
dajo vso zalogo rešenega blaga in sicer
prekrasnih težkih

flanelastih posteljnih odej
najnovejših vzorcev in barv. Odeje imajo
samo nepomembne madeže od vode in jih
dobavljam po povzetju: 4 fine obrobljene
hišne odeje za 10 K, 3 fine rumene ali ka-
rirane obrobljene flanelaste odeje za 9 K in
2 prav fini prekrasni flanelasti odeji za 9 K.
— Te odeje so primerne za vsako boljšo
hišo, so po 190 cm dolge, 135 cm široke,
prav tople in fine za odevanje ljudi in po-
steli. Poleg tega nudim po znižanih cenah:
zaviteke ostankov, 40—45 m dolgi K 17—
ostanke kaneasov, okfordov, ceferjev za
obleke, modrotiskov itd. 4—12 m dolge,
zajamčeno brezhibno blago.

ROMAN PETR
— tvorniška zaloga odej —
Nachod III (Češko).

Kri! 50% prihranka
in okusen zajtrk

Sladin
dosežejo, dode oni, ki
mesto kave, čaja, kakaa,
sladne kave, Puro, Soma-
tose, Sanatogena, redilnih
solí, mesnega izvlečka, ju-
šnih zabel, otroške moke
itd. pijejo

Moč!
Povsod 1/2 kg zavitek 50 h.
Tudi pri trgovcih. Po pošti
(najmanj 5 zavitekov) pri le-
karnarju Trnkoczyu v Ljub-
ljani, Kranjsko. — Glavne zaloge: Dunaj:
lekarne Trnkoczy:
Schönbrunnerstr. 109.
Josefstädterstr. 30.
Radezkyplatz št. 14.
V Gradcu, Sackstr. 3.

Zdravje!

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.
V novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe
Havre-New York
Vožnja traja samo 6 dni!
Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake
1863 in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebilletts).

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glavnica K 5.000.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje ob dne vloge po čistih

Objava.
S tem javljamo, da smo otvorili
v Zagrebu, Kuhovičeva ul. št. 5,
svojo poslovnico.
Nudimo razna

naravna vina
v sodih in steklenicah po zmernih cenah.
Prosimo sl. občinstvo, p. n. resta-
vraterje, gostilničarje, kakor vse ostale
preprodajalce, da nas v tem skromnem
podjetju podpirajo.
Središnja zadruga hrv. vinogradara.
Ravnateljstvo.

Oddaja službe.
Pri c. kr. okrajnem glavarstvu
celjskem se takoj stalno odda služba
pisarniškega pomočnika
s pravičnimi prejemki.
Pogoji: Znanje nemškega in slo-
venskega jezika v govoru in pisavi,
strojepisje. Prosilci, ki so popolnoma
zmožni prestavljanja iz nemškega v
slovenski jezik, imajo prednost.
Prošnje z izkazi o dozdajšnji upo-
rabi je vložiti pri okrajnem glavarstvu
celjskem. 1005
C. kr. okrajno glavarstvo Celje,
dne 14. sušca 1911.

Nezamudite narediti
poskus 2
NOVO
voljno jedilno mastjo
Ceres
Ona je enostavno najpopolnejša
kar se jedilne masti izdeluje in
prekosi gotovo največja pričako-
vanja.

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.
V novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe
Havre-New York
Vožnja traja samo 6 dni!
Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake
1863 in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebilletts).

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glavnica K 5.000.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje ob dne vloge po čistih

Trgovski sotrudnik
vojaštine prost, manufakturst,
želi dovedanje službe premeniti.
Ponudbe pod „Stalna služba“
na uprav. »Slov. Naroda.« 999

Pozor! Laška kuhinja Pozor!
Edina v Ljubljani
hotel Malič, nasproti glavne pošte.
979 Vsak dan sveže ribe jadranskega morja raznih vrst.
Sprejemajo se od sobote dalje abonenti na kosilo od 50 v naprej.
Pristna južna vina Brioni i. dr. Vsak dan kaka specialiteta laške kuhinje
in sveže tržaške škedenjske ročice (bige). — Danes specialiteta od
7. ure dalje Battuta ala Americana. Kaj je to, se izve tam.

Edina slovenska kislavoda
TOLSTOVRŠKA SLATINA
je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi
kislavodami, je izborna zdravilo za katere v grlu, pljučih, želodcu
in črevesih, za želodčni krč, zaprtje; boleznim v ledvicah in mehurju ter
pospešuje tek in prebavo. — Tolstovrška slatina ni le izborna zdravilna,
temveč tudi osvežujoča namizna kislavoda. — Odlikovana je bila
na mednar. razstavi v Inmostu 1896 in na higijen. razstavi na Dunaju 1899.
Naroča se in zaloga vode je pri Rusu, Marije Terezije cesta 8 v
Ljubljani, kjer se dobe tudi ceniki in prospekti. —
Slovenici! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska
gostilna naj ima le edino slov. kislavo. — Del čistih dobrotov gra v narodne znamenje.
Letovišče, zdravilišče, sobe za tujce.

GREMIJ TRGOVCEV v LJUBLJANI
naznanja svojim članom, da smejo biti
v nedeljo, dne 19. t. m.
ker pade na ta dan praznik sv. Jožefa, v smislu dež. zak. z dne 31. oktobra 1905 št. XI.

vse trgovine odprte
od 7. zjutraj do 12. opoldne ter od 3. do 6. popold.
Načelnikov namestnik: IV. MEJAČ, l. r.

Pri demoliranju hiš v okolici
nemškega gledališča se prodaja
večjo množino še uporabnega
stavnega materiala in sicer:
strešno opeko, zidno opeko,
kamenje, okna, vrata, železje,
štedilnike, peči i. t. d.
Ogleda se na licu mesta in da
pojasniti delovodja Kranjske stav-
binske družbe g. Anton Žumer.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glavnica K 5.000.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje ob dne vloge po čistih

Potnika
za Kranjsko, Istro in Dalmacijo
z znanjem slovenskega, srbskega, itali-
janskega in nemškega jezika, ki je že
potoval po teh krajih za galanterijsko,
drobno in pleteno blago, išče 1020
J. Cvijlić, Dunaj VII., Schotten-
feldgasse 51.

Pozor! Laška kuhinja Pozor!
Edina v Ljubljani
hotel Malič, nasproti glavne pošte.
979 Vsak dan sveže ribe jadranskega morja raznih vrst.
Sprejemajo se od sobote dalje abonenti na kosilo od 50 v naprej.
Pristna južna vina Brioni i. dr. Vsak dan kaka specialiteta laške kuhinje
in sveže tržaške škedenjske ročice (bige). — Danes specialiteta od
7. ure dalje Battuta ala Americana. Kaj je to, se izve tam.

Edina slovenska kislavoda
TOLSTOVRŠKA SLATINA
je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi
kislavodami, je izborna zdravilo za katere v grlu, pljučih, želodcu
in črevesih, za želodčni krč, zaprtje; boleznim v ledvicah in mehurju ter
pospešuje tek in prebavo. — Tolstovrška slatina ni le izborna zdravilna,
temveč tudi osvežujoča namizna kislavoda. — Odlikovana je bila
na mednar. razstavi v Inmostu 1896 in na higijen. razstavi na Dunaju 1899.
Naroča se in zaloga vode je pri Rusu, Marije Terezije cesta 8 v
Ljubljani, kjer se dobe tudi ceniki in prospekti. —
Slovenici! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska
gostilna naj ima le edino slov. kislavo. — Del čistih dobrotov gra v narodne znamenje.
Letovišče, zdravilišče, sobe za tujce.

GREMIJ TRGOVCEV v LJUBLJANI
naznanja svojim članom, da smejo biti
v nedeljo, dne 19. t. m.
ker pade na ta dan praznik sv. Jožefa, v smislu dež. zak. z dne 31. oktobra 1905 št. XI.

vse trgovine odprte
od 7. zjutraj do 12. opoldne ter od 3. do 6. popold.
Načelnikov namestnik: IV. MEJAČ, l. r.

Pri demoliranju hiš v okolici
nemškega gledališča se prodaja
večjo množino še uporabnega
stavnega materiala in sicer:
strešno opeko, zidno opeko,
kamenje, okna, vrata, železje,
štedilnike, peči i. t. d.
Ogleda se na licu mesta in da
pojasniti delovodja Kranjske stav-
binske družbe g. Anton Žumer.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glavnica K 5.000.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje ob dne vloge po čistih

Francove kopeli.

Sezija od 1. maja do 30. septembra. Kopeli se oddajajo od 1. aprila do 30. oktobra. Generalno zastopstvo vseh mineralnih vod in vroćinskih proizvodov: Alte k. k. Feldapotheke na Dunaju I., Stephansplatz.

Skladiščarja in učenca sprejme trdka

Norb. Zanier & sin, St. Peter v Savinski dolini, trgovina z mešanim blagom in deželni pridelki. Ponudbam naj se prilože spričevala.

Sprejme se zanesljiv, trezen, oženjen kočijaž

srednje starosti. Plača po dogovoru. Stanovanje in razsvetljava prosta. Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda.«

Iščem družabnika

za razširjenje že dobro vpeljane galanterijske trgovine na debelo.

Potrebni kapital K 20.000. Ponudbe pod »A. K. B.«, poštno ležečo, Ljubljana. 950

Ženitna ponudba!

Mlad mož, ki se želi udeležiti indust. podjetja išče nevesto s premoženjem, brez ozira na leta, samo, da je zdrava in blagega značaja. Event. ponudbe pod šifro »Nežela 100.000« na uprav. »Slov. Naroda.« Stiroga tajnost. 938

Indikacije.

Malekruznost, bledičnost, škrofuloznost, indicirane otroške bolezni, revmatizem, protin, katariji sopil, sečnih in prebavnih organov, habituelno telesno zaprtje, živčne bolezni, nevraslenija, histerija, ženske bolezni, eksudati, myom, srčne bolezni, insuficienca srca (srčna slabost), kronično vnetje srčnih mišic, napake srčnih zaklopnic, nevroze srca, toliščno srce. 698

Spretni polirji

za železobetonska dela:

popolnoma vešči tudi nadtalnih del, se sprejmo pri arhitektih

HÖNIGSBERG & DEUTSCH

944 c. kr. dvornih stavbnikov v Zagrebu.

Delniška glavnica K 6,000.000.

837

Rezervni fond okoli K 300.000.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica štev. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, priporitete, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predjumi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrebanjem.

„ Vloge na knjižice od dneva vložitve „
4 1/2 %
od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

„ Menjalnica.

„ „ Centrala v Trstu.

„ „ Filijalka v Opatiji.

Narodna knjigarna

Vaška kronika.

Spisal Ivan Lah.
Cena broš. K 1-70, vez. K 2-70 s pošto 20 v več.
Krasne in zanimive povesti iz dolenskih preteklosti, iz časa turških vojsk in kmetskih puntov.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.
Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in prica, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.
Koncem 15. stoletja se je pripravljalo na Slovenskem kmetski punt. Kmetstvo ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več.
Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškimi cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60, s pošto 20 v več.
To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.
Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriot.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.
Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.
Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.
Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Žun.
Cena K 3-—, s pošto K 3-20.
To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.
V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V Študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.
To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeštanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena — 90 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.
Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.
Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se naposled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.
Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humorja.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana